

Kommunalvalet 2012

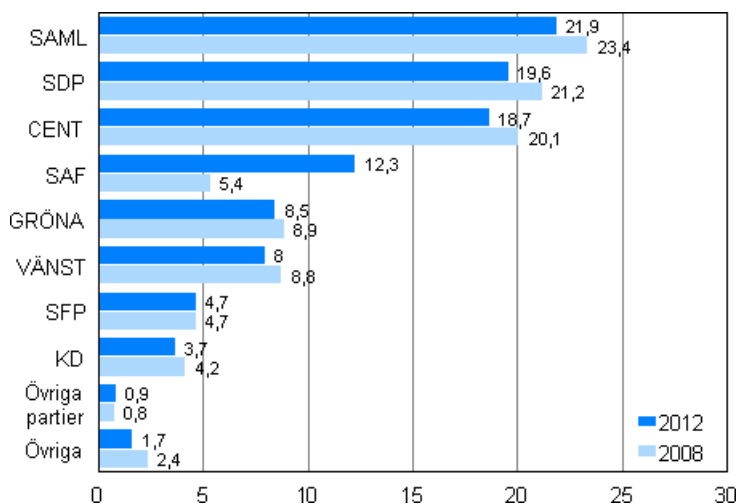
Fastställt valresultat och bakgrundsanalys av kandidater och invalda

Fastställt valresultat: Samlingspartiet bevarade sin ställning som största parti i kommunalvalet 2012, Sannfinländarnas väljarstöd ökade mest

Korrigerad 19.3.2014. De korrigerade siffror är markerade med rött. I kommunalvalet 2012 anfördes flera besvär hos förvaltningsdomstolarna och valresultatet har ändrats genom deras beslut (även fel i källmaterialet har korrigerats).

Samlingspartiet bevarade sin ställning som landet största parti från förra kommunalvalet. Samlingspartiet fick 21,9 procent av rösterna, men förlorade dock 1,6 procentenheter av sin röstandel jämfört med föregående kommunalval. Samlingspartiets totala antal röster uppgick till **545 890**, vilket var **51 837** röster färre än i kommunalvalet 2008. Uppgifterna baserar sig på Statistikcentralens statistik över kommunalvalet 2012.

Partiernas väljarstöd i kommunalvalen 2012 och 2008, %

Övriga partier 2012: FKP, Piratp., IP, KAP, Förändr. 2011, FAP, KA, Frihetsp., Övriga partier 2008: FKP, IP, KAP, FAP, SSP, KA och Övriga 2012 och 2008: valmansföreningar

SDP fick näst flest röster och bevarade sin ställning som landets näst största parti. Partiet fick 19,6 procent av alla röster och förlorade 1,7 procentenheter av sitt väljarstöd. SDP:s totala antal röster uppgick till 487 924, vilket var 53 263 röster färre än i föregående kommunalval.

Centern i Finland bevarade sin ställning som landets tredje största parti. Partiet fick 18,7 procent av rösterna och förlorade 1,4 procentenheter av sitt väljarstöd jämfört med föregående kommunalval. Centern i Finland fick totalt 465 167 röster, vilket var 47 053 röster färre än år 2008.

Den största vinnaren i valet var Sannfinländarna, som ökade mest av alla partier och steg till fjärde största parti. Partiets väljarstöd var nu 12,3 procent, dvs. 7,0 procentenheter större än i föregående kommunalval. Sannfinländarna fick 307 798 röster, dvs. 170 301 fler röster än år 2008.

Gröna förbundet fick 8,5 procent av rösterna, vilket var 0,4 procentenheter färre än i det förra kommunalvalet. Vänsterförbundet fick 8,0 procent av rösterna och förlorade 0,8 procentenheter av sitt väljarstöd jämfört med föregående kommunalval.

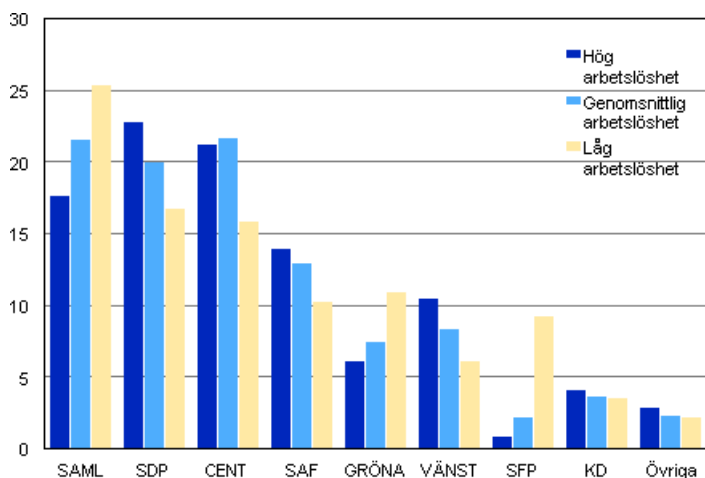
Valdeltagandet var klart lägre än i föregående kommunalval. Det uppgick till 58,3 procent i hela landet, medan det i föregående kommunalval var 61,2 procent. I kommunalvalet 2012 förhandsröstade 42,4 procent av alla väljare.

Partianalys – Sannfinländarna valets vinnare

Enligt Statistikcentralens resultatanalys var Sannfinländarnas väljarstöd störst i röstningsområden med hög arbetslöshet (13,9 %), i lantbruksområden (13,4 %) och industriområden (13,0 %). Det minsta väljarstödet hade Sannfinländarna i områden med låg arbetslöshet (10,2 %), i serviceområden (10,8 %) och i områden med hög inkomstnivå (11,1 %). Jämfört med förra kommunalvalet ökade Sannfinländarna sitt väljarstöd mest i lantbruks- och glesbygdsområden samt i områden med hög arbetslöshet. Minst steg väljarstödet i områden med låg arbetslöshet, i serviceområden och i städerna.

I analysen har röstningsområdena indelats i tre lika stora grupper efter näringsstruktur, urbaniseringsgrad, inkomstnivå och arbetslöshet. Således avses till exempel med industriområde ett område där befolkningen arbetar mer än i genomsnitt inom industrin. Industrin är dock nödvändigtvis inte den huvudsakliga näringen i området. (Se metodbeskrivning.)

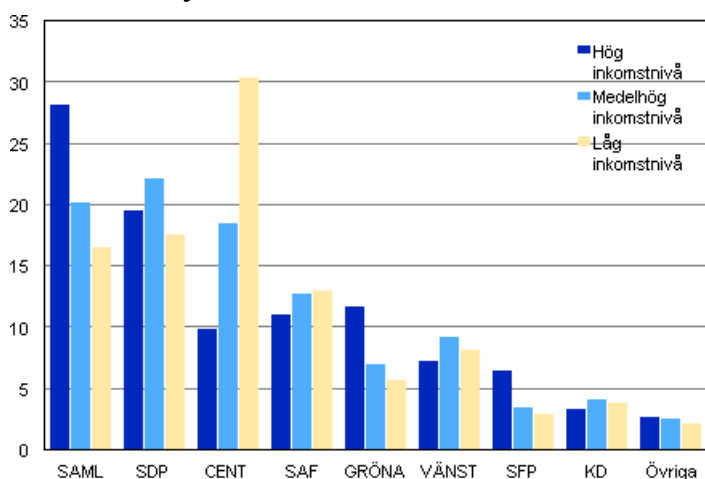
Partiernas väljarstöd inom olika arbetslöshetsområden i kommunalvalet 2012, %

Sannfinländarnas väljarstöd var minst i Svenska folkpartiets (SFP) traditionella stödområden. I områden där stödet för Finlands Socialdemokratiska Parti (SDP) och Centern i Finland traditionellt varit större än i genomsnitt var stödet för Sannfinländarna också större.

Väljarstödet för SDP var starkast i industriområden (25,3 %) och minst i lantbruksområden (15,1 %). SDP var den största förloraren i lantbruks- och glesbygdsområden samt i områden med hög arbetslöshet. Väljarstödet för Samlingspartiet och Gröna förbundet var större i röstningsområden där inkomstnivån är hög, arbetslösheten låg och andelen pensionärer liten. Väljarstödet för Vänsterförbundet var starkast (10,5 %) i områden med hög arbetslöshet, trots att partiets väljarstöd minskade mest i dessa områden jämfört med förra valet.

Partiernas väljarstöd efter inkomstnivå i kommunalvalet 2012, %

Väljarstödet för Centern var klart störst, 30,3 procent, av alla partier i röstningsområden med låg inkomstnivå, medan partiets väljarstöd bara var 9,8 procent i röstningsområden med hög inkomstnivå. Denna skillnad i väljarstödet förklaras av Centerns höga väljarstöd i glesbygdsområden (35,2 %) och lantbruksområden (38,0 %), där inkomstnivån är lägre än medelnivån för hela landet, samt låga väljarstöd i städerna (7,1 %) och serviceområden (11,6 %), där inkomstnivån däremot är allmänt högre.

Resultatanalysen grundar sig på en granskning efter röstningsområde och finns som tabell i Statistikcentralens PX-Web-databastjänst. Primärmaterialet utgörs av områden vars gränser inte har ändrats från det föregående valet. Det är därför inte möjligt att beräkna valresultatet genom att summera procentandelarna.

Statistikcentralens valresultattjänster

Statistikcentralen publicerar i samband med det fastställda valresultatet en översikt över kandidaternas och de invaldas bakgrund. I den granskas bland annat kandidaternas och de invaldas könsfördelning, ålder, härkomst, utbildning, sysselsättning, inkomstnivå och familjeställning jämfört med motsvarande uppgifter för de röstberättigade.

I Statistikcentralens avgiftsfria valkarttjänst finns det uppgifter om kommunalvalet på ett åskådligt sätt med hjälp av kartor och figurer. Teman är bland annat valdeltagande, det parti som fått mest röster, partiernas väljarstöd och förändringar i det samt de ungas, kvinnornas och de nya ledamöternas andel av alla invalda. Uppgifterna kan studeras på olika områdesnivåer: efter kommun, valkrets och i de största städerna efter röstningsområde.

Närmare uppgifter om valresultatet finns i Statistikcentralens PX-Web-databastjänst, där man kan göra egna statistiktabeller över valet.

[Webtjänsten med valkartor](#)

[Databastabeller](#)

Innehåll

1. Bakgrundsanalys av kandidaterna och de invalda i kommunalvalet 2012.....	7
1.1. Kandidater, invalda och röstberättigade efter kön	7
1.2. Kandidater, invalda och röstberättigade efter åldersgrupp samt kandidaternas och de invaldas genomsnittsålder efter parti.....	10
1.3. Få kandidater med utländsk bakgrund – och ännu färre invalda.....	16
1.4. Hög utbildningsnivå bland kandidaterna och de invalda	21
1.5. Familjeställning.....	24
1.6. Antalet barn	26
1.7. Sysselsättningssituation	27
1.8. Inkomstnivå.....	33
1.9. Inkomstklasser	39

Tabeller

Tabell 1. Antalet kandidater efter parti i kommunalvalen 2012 och 2008.....	8
Tabell 2. 2. Antalet invalda efter parti i kommunalvalen 2012 och 2008.....	9
Tabell 3. Röstberättigade och kandidater (partivis) och invalda efter åldersgrupp i kommunalvalet 2012, %	13
Tabell 4. Kandidaternas och de invaldas genomsnittsålder efter parti i kommunalvalet 2012	14
Tabell 5. Kandidaternas fördelning på parti efter kommunstorlek i kommunalvalet 2012, %	16
Tabell 6. Röstberättigade, kandidater och invalda efter modersmål och landskap i kommunalvalet 2012, %	17
Tabell 7. Röstberättigade, kandidater och invalda efter modersmål, specificerat enligt de största språkgrupperna, i kommunalval 2012, %	18
Tabell 8. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter utbildningsnivå i kommunalvalet 2012, %	23
Tabell 9. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter familjeställning i kommunalvalet 2012, %.....	25
Tabell 10. Röstberättigade, kandidater och invalda (partivis) efter antalet barn (barn i genomsnitt) i kommunalvalet 2012	27
Tabell 11. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter huvudsaklig verksamhet i kommunalvalet 2012, %.....	29
Tabell 12. De röstberättigades, kandidaternas och invaldas relativa sysselsättningstal (18-64 år) efter landskap i kommunalvalet 2012, %.....	31
Tabell 13. Röstberättigade, kandidater och invalda efter arbetsgivar sektor i kommunalvalet 2012, %.....	33
Tabell 14. De röstberättigades, kandidaternas och invaldas statsskattepliktiga medianinkomster (euro) efter landskap i kommunalvalet 2012	35
Tabell 15. De röstberättigades, kandidaternas och invaldas (partivis) statsskattepliktiga medianinkomster (euro) i kommunalvalet 2012.....	37
Tabell 16. Kandidaternas medianinkomster partivis jämfört med de röstberättigades medianinkomster efter landskap i kommunalvalet 2012, röstberättigade = 100.....	38
Tabell 17. Invaldas medianinkomster partivis jämfört med de röstberättigades medianinkomster efter landskap i kommunalvalet 2012, röstberättigade = 100.....	39
Tabell 18. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter inkomstklass i kommunalvalet 2012, %	40

Figurer

Figur 1. Röstberättigade och kandidater (partivis) och invalda efter kön i kommunalvalet 2012, %	10
--	----

Figur 2. Röstberättigade och invalda (partivis) efter kön i kommunalvalet 2012, %.....	10
Figur 3. De röstberättigades åldersfördelningar samt genomsnittsålder efter kön i kommunalvalet 2012, %.....	11
Figur 4. Kandidaternas åldersfördelningar samt genomsnittsålder efter kön i kommunalvalet 2012, %.....	11
Figur 5. De invaldas åldersfördelningar samt medelålder efter kön i kommunalvalet 2012, %.....	12
Figur 6. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter åldersgrupp i kommunalvalet 2012, %	12
Figur 7. Kandidaternas andel av åldersgruppen i kommunalvalet 2012, %	15
Figur 8. Invaldas andel av åldersgruppen i kommunalvalet 2012, %	15
Figur 9. Personer med ett främmande språk som modersmål, efter landskap, av röstberättigade och kandidater i kommunalvalet 2012, %	19
Figur 10. Personer med ett främmande språk som modersmål, efter landskap, av invalda i kommunalvalet 2012, %	19
Figur 11. Andelen personer med utländsk bakgrund (vars ena eller båda föräldrar är födda utomlands) av de röstberättigade, kandidaterna och de invalda i kommunalvalet 2012, %.....	20
Figur 12. Andelen personer med utländsk bakgrund (vars båda föräldrar är födda utomlands) av de röstberättigade och kandidaterna efter parti och av de invalda i kommunalvalet 2012, %	20
Figur 13. Andelen personer med utländsk bakgrund (vars båda föräldrar är födda utomlands) av de röstberättigade och kandidaterna efter landskap, separat huvudstadsregionen, i kommunalvalet 2012, %	21
Figur 14. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter utbildningsnivå i kommunalvalet 2012, %	22
Figur 15. Andelen som avlagt högskoleexamen av röstberättigade, kandidater och invalda efter landskap i kommunalvalet 2012, %	24
Figur 16. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter familjetyp i kommunalvalet 2012, %	25
Figur 17. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter antalet barn i kommunalvalet 2012, %	26
Figur 18. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter huvudsaklig verksamhet i kommunalvalet 2012, %	28
Figur 19. De röstberättigades, kandidaternas och invaldas relativa sysselsättningstal (18-64 år) efter landskap i kommunalvalet 2012, %	30
Figur 20. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter socioekonomisk ställning i kommunalvalet 2012, %.....	32
Figur 21. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter arbetsgivarsektor i kommunalvalet 2012, %	32
Figur 22. De röstberättigades, kandidaternas och invaldas statsskattepliktiga medianinkomster (euro) efter landskap i kommunalvalet 2012	34
Figur 23. De röstberättigades och kandidaternas (partivis) statsskattepliktiga medianinkomster (euro) i kommunalvalet 2012	36
Figur 24. Kandidaternas och invaldas (partivis) statsskattepliktiga medianinkomster (euro) i kommunalvalet 2012	36
Figur 25. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter inkomstklass i kommunalvalet 2012, %.....	40
Figur 26. Andelen som hör till den högsta inkomstdecilen efter parti i kommunalvalen 2012 och 2008, %	41
Figur 27. Andelen som hör till den högsta inkomstdecilen av kandidaterna och de invalda efter parti i kommunalvalet 2012, %	41
Kommunalval, kvalitetsbeskrivning.....	42

1. Bakgrundsanalys av kandidaterna och de invalda i kommunalvalet 2012

I det följande redovisas uppgifter om de röstberättigade, partiernas och valmansföreningarnas kandidater samt de invalda i kommunernas fullmäktige utgående från olika bakgrundsuppgifter. Uppgifterna om röstberättigade personer har erhållits ur det rösträttsregister som upprättats 27.9.2012 och kandidatuppgifterna ur det kandidatregister som upprättats 12.9.2012. Bakgrundsuppgifterna baserar sig på statistiskt material från Statistikcentralens individstatistik, bl.a. på befolknings-, sysselsättnings- och familjestatistik samt på examensregistret.

I analysen granskas kandidaterna och de invalda också efter parti. Partierna med flest kandidater finns separat i tabellerna och figurerna. Gruppen "Övriga" omfattar Piratpartiet, Självständighetspartiet, Kommunistiska Arbetarpartiet, Förändring 2011, Finlands Arbetarparti, För de fattigas väl, Frihetsparti och valmansföreningarnas kandidater.

Kandidaterna skiljer sig till sin ålders- och könsstruktur från alla röstberättigade. Bland kandidaterna finns betydligt färre personer under 30 år och över 70 år än bland de röstberättigade samt fler män än kvinnor. Detta måste tas i beaktande, då kandidaterna jämförs med de röstberättigade. I tabellerna och figurerna i analysen har uppgifterna inte åldersstandardiserats. Vid en åldersstandardisering skulle skillnaden mellan kandidater och röstberättigade minska något, t.ex. då man jämför kandidaternas och de röstberättigades utbildningsnivå, huvudsakliga verksamhet, familjeställning och socioekonomiska ställning.

1.1. Kandidater, invalda och röstberättigade efter kön

Majoriteten av kandidaterna och de invalda är män

Sammanlagt 37 125 kandidater ställdes upp i kommunalvalet, dvs. 1 384 färre kandidater än år 2008. Hos nästan alla partier sjönk antalet kandidater från föregående kommunalval. Bara Sannfinländarna och Gröna förbundet lyckades ställa upp fler kandidater än i valet år 2008. Sannfinländarna hade 1 840 kandidater i valet år 2008 och nu ställde man upp 4 394 kandidater. Flest kandidater har Centern i Finland, 8 401, även om antalet kandidater minskade mest just hos Centern. (Tabell 1.)

Tabell 1. Antalet kandidater efter parti i kommunalvalen 2012 och 2008

Parti	2012	2008	förändring, antal	förändring, %
Kandidater tot.	37 125	38 509	-1 384	-3,6
Sannfinländarna SAF	4 394	1 840	2 554	138,8
Gröna förbundet GRÖNA	2 299	2 192	107	4,9
Kristdemokraterna i Finland KD	1 870	1 921	-51	-2,7
Svenska folkpartiet i Finland SFP	1 350	1 407	-51	-4,1
Finlands Socialdemokratiska Parti SDP	6 987	7 702	-715	-9,3
Samlingspartiet SAML	6 874	7 628	-754	-9,9
Vänsterförbundet VÄNST	3 506	4 112	-606	-14,7
Centern i Finland CENT	8 401	9 977	-1 576	-15,8
Finlands Kommunistiska Parti KAP	304	362	-58	-16,0
Övriga	1 140	1 368	-228	-16,7

I valet valdes 9 674 fullmäktigeledamöter till kommunernas fullmäktige, dvs. 738 personer färre än år 2008. Till minskningen av antalet invalda bidrar de kommunsammanslagningar som skett mellan valen. Antalet invalda minskade för alla partier förutom Sannfinländarna och FKP. FKP fick in nio kandidater, precis som tidigare. Sannfinländarnas nästan tredubblade antalet invalda från föregående val och fick 752 tilläggsmandat i kommunernas fullmäktige. (Tabell 2.)

Vänsterförbundet förlorade relativt sett flest fullmäktigeplatser: minskningen från föregående val är omkring 25 procent (193 fullmäktigeledamöter).

Över hälften (57 %) av de invalda är gamla fullmäktigeledamöter. Av de invalda är 162 riksdagsledamöter.

Tabell 2. 2. Antalet invalda efter parti i kommunalvalen 2012 och 2008

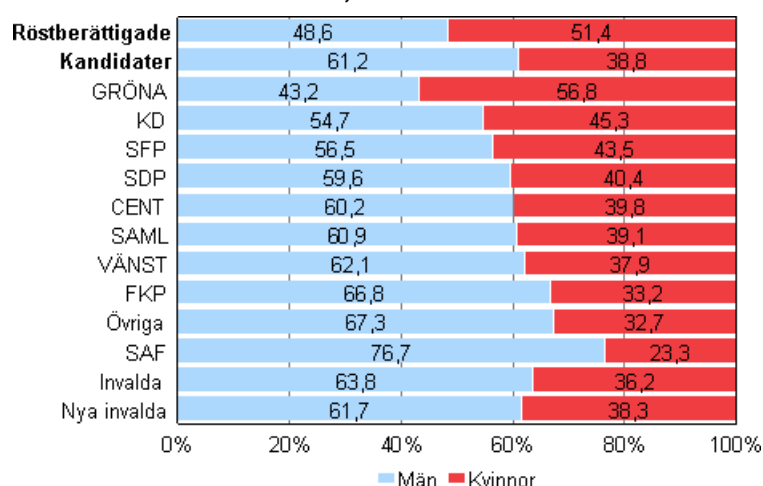
Parti	2012	2008	förändring, antal	förändring, %
Invalda tot.	9 674	10 412	-738	-7,1
Sannfinländarna SAF	1 195	443	752	169,8
Gröna förbundet GRÖNA	323	370	-47	-12,7
Kristdemokraterna i Finland KD	300	351	-51	-14,5
Svenska folkpartiet i Finland SFP	480	511	-31	-6,1
Finlands Socialdemokratiska Parti SDP	1 729	2 066	-337	-16,3
Samlingspartiet SAML	1 735	2 020	-285	-14,1
Vänsterförbundet VÄNST	640	833	-193	-23,2
Centern i Finland CENT	3 077	3 518	-441	-12,5
Finlands Kommunistiska Parti KAP	9	9	0	0,0
Övriga	186	291	-105	-36,1

Av kandidaterna är 38,8 procent kvinnor. Av de röstberättigade är majoriteten kvinnor, dvs. 51,4 procent. De kvinnliga kandidaternas andel minskade med 1,6 procentenheter jämfört med kommunalvalet år 2008. Bara Gröna förbundet har kvinnlig majoritet bland sina kandidater, 56,8 procent. Näst flest kvinnliga kandidater har Kristdemokraterna, där andelen är 45,3 procent. Inom Samlingspartiet, Centern i Finland och SDP är andelen kvinnor omkring 40 procent. Den lägsta andelen kvinnliga kandidater har Sannfinländarna, bara 23 procent, och FKP, 33 procent av kandidaterna. (Figur 1.)

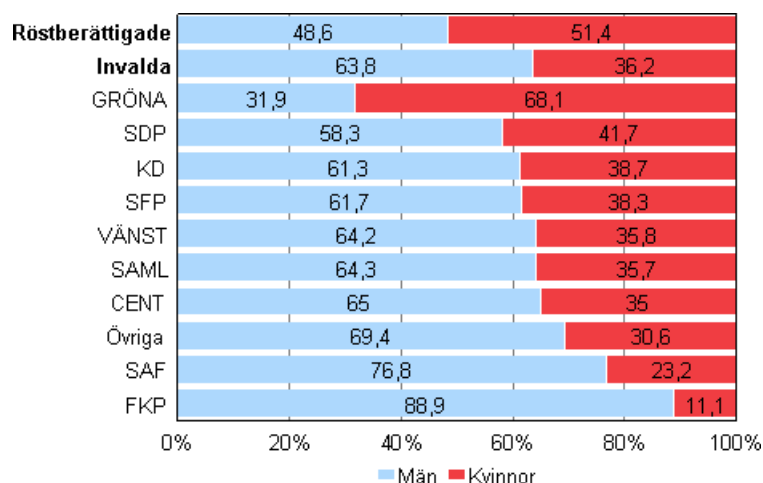
Den högsta andelen kvinnliga kandidater har landskapet Nyland, 41,9 procent, och den lägsta andelen Södra Österbotten, 36,0 procent.

Av de invalda är 36,2 procent kvinnor, dvs. en något mindre andel än andelen kvinnor av alla kandidater. Av de nya fullmäktigeledamöterna är ett par procentenheter fler kvinnor. En klar majoritet av Gröna förbundets invalda är kvinnor, 68,1 procent. Av Sannfinländarnas invalda är 23,2 procent kvinnor och av FKP:s invalda 11,1 procent. (Figur 2.)

Figur 1. Röstberättigade och kandidater (partivis) och invalda efter kön i kommunalvalet 2012, %

Figur 2. Röstberättigade och invalda (partivis) efter kön i kommunalvalet 2012, %

1.2. Kandidater, invalda och röstberättigade efter åldersgrupp samt kandidaternas och de invaldas genomsnittsålder efter parti

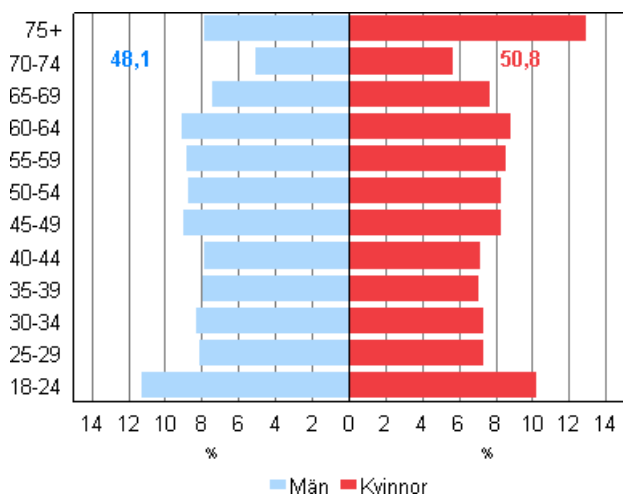
Den genomsnittliga åldern för kandidaterna är nu omkring ett år högre än i föregående val. De manliga kandidaternas genomsnittliga ålder är nu 49,8 år och de kvinnliga kandidaternas 47,0 år. De kvinnliga kandidaterna är i genomsnitt nästan fyra år yngre än de kvinnliga röstberättigade, medan de manliga kandidaterna är ungefär lika gamla som de manliga röstberättigade. De röstberättigades genomsnittliga ålder har stigit med något under ett år från föregående kommunalval. Männens genomsnittliga ålder på valdagen är nu 48,1 år och kvinnornas 50,8 år.

De invalda är något äldre än kandidaterna. Genomsnittsåldern för de invalda männen är 51,5 år och för de invalda kvinnorna 47,3 år. Från föregående val har de invaldas genomsnittliga ålder ökat med något under ett år. De nya fullmäktigeledamöterna är i genomsnitt fyra år yngre: genomsnittsåldern för nya manliga fullmäktigeledamöter är 47,6 år och för nya kvinnliga fullmäktigeledamöter 44,1 år.

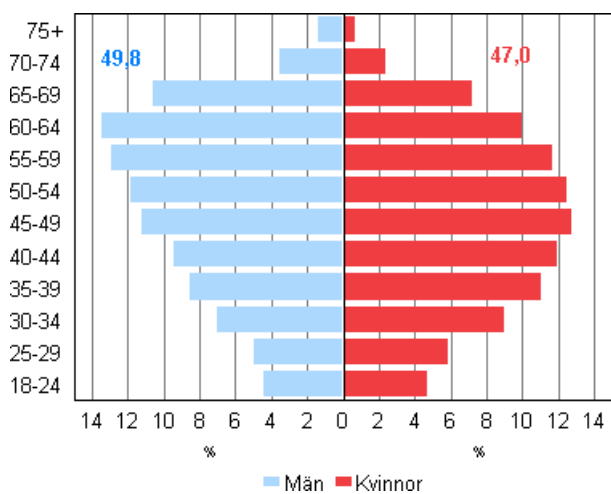
Kandidaternas åldersstruktur avviker från de röstberättigades (Figureerna 3. och 4). Ålderspyramiden liknar i varken den ena eller den andra gruppen längre någon pyramid: de röstberättigades åldersfördelning påminner närmast om ett torn och kandidaternas om en lök, där man ser att både de yngsta och de äldsta åldersgrupperna saknas. Hos de manliga kandidaterna är tyngdpunkten i åldersgruppen 55-64 år och hos de kvinnliga i åldersgruppen 45-54 år.

De invalda är mer koncentrerade än kandidaterna till de mellersta åldersgrupperna: männen till åldersgruppen 55–64 år och kvinnorna till åldersgruppen 45–54 år. Av kandidaterna var 17,8 procent under 35 år, av de invalda hörde 12,7 procent till denna åldersgrupp. Också andelen över 64-åriga av de invalda är mindre än av kandidaterna. (Figur 5.)

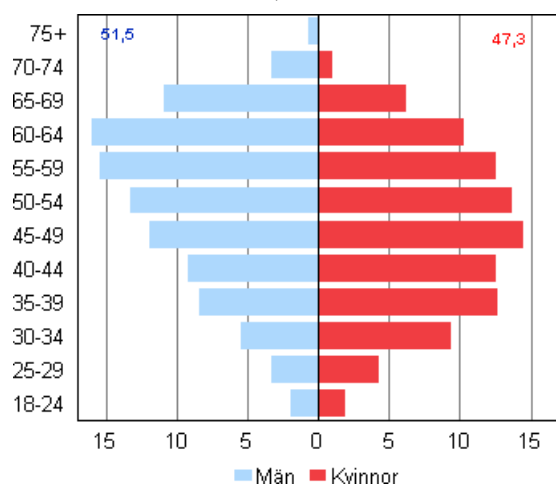
Figur 3. De röstberättigades åldersfördelningar samt genomsnittsålder efter kön i kommunalvalet 2012, %

Figur 4. Kandidaternas åldersfördelningar samt genomsnittsålder efter kön i kommunalvalet 2012, %

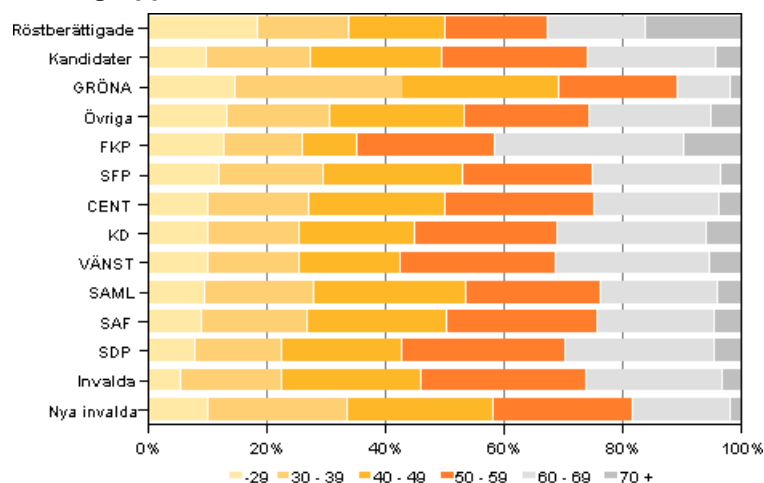
Figur 5. De invaldas åldersfördelningar samt medelålder efter kön i kommunalvalet 2012, %

När man ser till parti har FKP de äldsta kandidaterna: andelen kandidater som fyllt 60 år är över 40 procent och genomsnittsåldern är 52,4 år. De yngsta kandidaterna finns hos Gröna förbundet, över 40 procent är yngre än 40 år och kandidaternas genomsnittliga ålder är 43,1 år. Av alla partiernas kandidater är omkring 27 procent yngre än 40 år och omkring 26 procent 60 år eller äldre. Inom partierna är ålderskillnaderna mellan kandidaterna ganska små: genomsnittsåldern för de kvinnliga kandidaterna är i alla partier några år lägre än för de manliga kandidaterna, med undantag av Gröna förbundet och Kristdemokraterna. (Figur 6, tabell 3.)

Av de invalda är FKP:s fullmäktigeledamöter äldst, 57,3 år i genomsnitt, och Gröna förbundets fullmäktigeledamöter yngst, 43,7 år.

Figur 6. Röstberättigade, kandidater (partivisa) och invalda efter åldersgrupp i kommunalvalet 2012, %

Tabell 3. Röstberättigade och kandidater (partivis) och invalda efter åldersgrupp i kommunalvalet 2012, %

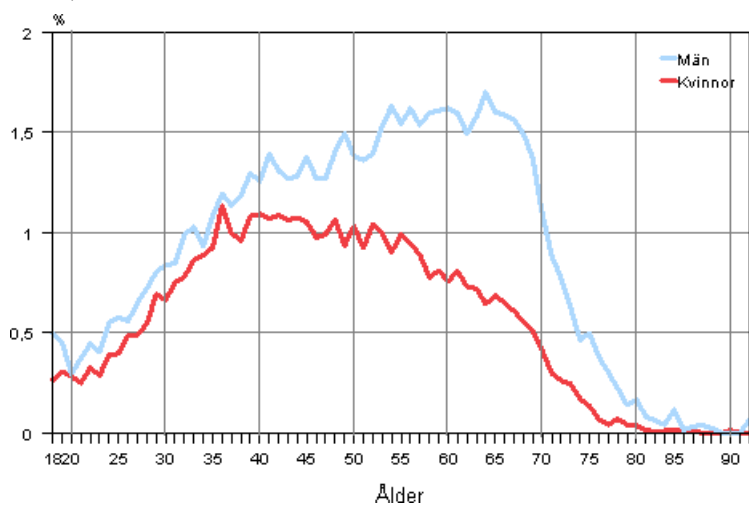
	18-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70+
Röstberättigade	18,6	15,4	16,2	17,3	16,6	16,0
Kandidater	10,0	17,4	22,3	24,6	21,4	4,3
Gröna förbundet GRÖNA	14,7	28,3	26,2	20,0	8,9	1,9
Övriga	13,3	17,5	22,6	20,9	20,5	5,1
Finlands Kommunistiska Parti FKP	12,8	13,2	9,4	23,4	31,9	9,5
Svenska folkpartiet i Finland SFP	12,1	17,5	23,6	21,8	21,6	3,4
Centern i Finland CENT	10,2	17,1	22,8	25,1	21,2	3,6
Kristdemokraterna i Finland KD	10,2	15,5	19,3	24,2	25,0	5,9
Vänsterförbundet VÄNST	10,1	15,4	17,1	26,3	25,8	5,3
Samlingspartiet SAML	9,6	18,5	25,5	22,8	19,6	4,0
Sannfinländarna SAF	9,1	17,8	23,5	25,4	19,6	4,5
Finlands Socialdemokratiska Parti SDP	7,9	14,7	20,3	27,4	25,1	4,6
Invalda	5,7	17,0	23,3	27,8	23,2	3,0
Invalda, nya	10,1	23,7	24,4	23,6	16,6	1,7

Tabell 4. Kandidaternas och de invaldas genomsnittsålder efter parti i kommunalvalet 2012

	Totalt		Män		Kvinnor	
Röstberättigade		49,5		48,1		50,8
<i>Parti</i>	Kandidater	Invalda	Kandidater	Invalda	Kandidater	Invalda
Totalt	48,7	50,0	49,8	51,5	47,0	47,3
Samlingspartiet SAML	48,1	49,3	49,1	50,6	46,5	47,0
Finlands Socialdemokratiska Parti SDP	50,6	52,0	51,8	53,9	48,7	49,2
Sannfinländarna SAF	48,6	49,1	49,0	50,1	47,1	45,7
Centern i Finland CENT	48,5	49,3	49,8	50,7	46,6	46,8
Gröna förbundet GRÖNA	43,1	43,7	43,4	45,6	42,8	42,8
Vänsterförbundet VÄNST	50,3	52,6	51,6	54,9	48,2	48,6
Svenska folkpartiet i Finland SFP	47,9	49,9	49,5	51,6	45,7	47,1
Kristdemokraterna i Finlandt KD	50,0	52,6	50,0	53,8	50,0	50,8
Finlands Kommunistiska Parti FKP	52,4	57,3	53,2	57,0	50,8	60,0
Övriga	47,6	51,1	47,6	51,8	47,7	49,5

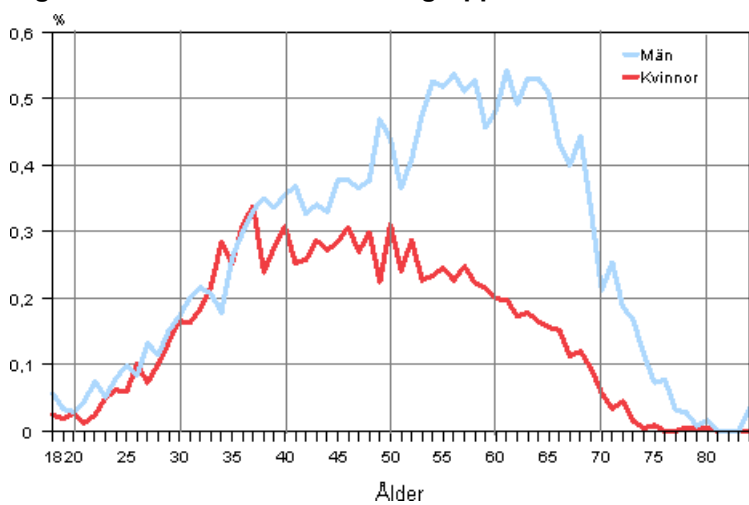
Av männen har 1,5 procent uppställts som kandidat och av kvinnorna 0,7 procent. Andelen kvinnor som ställer upp som kandidater är lägre i alla åldersgrupper jämfört med andelen män. Deltagaraktiviteten stiger brant bland båda könen fram till 35 års ålder. Efter det ligger andelen kvinnliga kandidater av åldersgruppen på en nivå av omkring 1,1 procent och lite efter femtonde levnadsåret vänder andelen nedåt. Deltagaraktiviteten bland män ökar för sin del ännu fram till omkring 53 års ålder. De manliga kandidaternas andel av årsgruppen är som störst mellan åldrarna 53-67 år, då 1,5-1,7 procent i varje 1-årsklass är uppställd som kandidat (Figur 7).

Figur 7. Kandidaternas andel av åldersgruppen i kommunalvalet 2012, %

De invaldas andelar per 1-årsklass är omkring 0,5 procent som högst. Kurvans form är i huvuddrag mycket lik den för kandidaterna. Bland under 35-åriga är de invalda männens och kvinnornas andelar av åldersgruppen dock på samma nivå – bland kandidaterna var kvinnornas andel av åldersgruppen lägre än männens. (Figur 8.)

Figur 8. Invaldas andel av åldersgruppen i kommunalvalet 2012, %

Tabell 5. Kandidaternas fördelning på parti efter kommunstorlek i kommunalvalet 2012, %

	Tot.	Kommunens storleksklass						
		- 1 999	2 000 - 4 999	5 000 - 9 999	10 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 - 99 999	100 000+
Kandidater tot.	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Samlingspartiet SAML	18,5	19,0	15,7	17,4	20,1	20,0	22,3	15,9
Finlands Socialdemokratiska Parti SDP	18,8	12,6	14,9	18,1	20,5	22,3	21,8	15,9
Sannfinländarna SAF	11,8	13,3	13,8	11,0	12,6	10,7	10,8	12,2
Centern i Finland CENT	22,6	39,1	39,1	29,1	23,1	14,8	16,4	10,9
Gröna förbundet GRÖNA	6,2	1,5	1,6	2,9	4,3	8,1	8,5	13,3
Vänsterförbundet VÄNST	9,4	6,4	6,4	9,8	7,9	11,0	8,7	12,5
Svenska folkpartiet i Finland SFP	3,6	1,9	1,6	5,2	4,6	3,0	1,9	4,9
Kristdemokraterna i Finland KD	5,0	3,1	4,2	3,6	5,1	5,8	6,2	5,9
Finlands Kommunistiska Parti FKP	0,8	0,0	0,1	0,1	0,3	1,1	0,3	3,0
Övriga	3,1	3,0	2,5	2,8	1,6	3,1	3,2	5,5

I små kommuner har Centern flest kandidater. I kommuner med mindre än 20 000 invånare har Centrerns kandidater en dominerande ställning: i kommuner med mindre än 4 000 kandidater är nästan 40 procent av alla kandidater uppställda av Centern. I kommuner med 5 000-9 999 invånare är Centrerns andel 29 procent och i kommuner med 10 000-19 999 invånare är andelen 23 procent. I stora städer med mer än 100 000 invånare är Centrerns andel av kandidaterna något över tio procent. (Tabell 5.)

I de större kommunerna uppnår inget parti en lika stor andel av kandidaterna som Centern i de små kommunerna. Både Samlingspartiet och SDP har omkring en femtedel av alla kandidater i kommuner med 20 000-99 999 invånare. I de största kommunerna med över 100 000 invånare är fördelningen av kandidater betydligt jämnare: flest kandidater också i de större städerna har uppställts av Samlingspartiet och SDP, dvs. båda partiernas andel av kandidaterna är 16 procent. I de större städerna finns det också fler kandidater för Gröna förbundet, Vänsterförbundet och FKP än genomsnittet. Andelen Sannfinländare av alla kandidater varierar inte nämnvärt efter kommunstorlek.

1.3. Få kandidater med utländsk bakgrund – och ännu färre invalda

Kandidaternas språkfördelning följer i huvuddrag befolkningens språkfördelning i landskapen. Antalet svenskspråkiga kandidater är något fler (5,3 %) än antalet svenskspråkiga röstberättigade (4,9 %). I Nyland är de svenskspråkiga aktivare, deras andel av kandidaterna är 14 procent, medan deras andel av de röstberättigade är 8,5 procent. I huvudstadsregionen ligger dock andelen svenskspråkiga av kandidaterna under deras andel av befolkningen (5,9 procent av kandidaterna och 11,5 procent av de röstberättigade). (Tabell 6.)

Tabell 6. Röstberättigade, kandidater och invalda efter modersmål och landskap i kommunalvalet 2012, %

Landskap	Röstberättigade			Kandidater			Invalda		
	Finska/ samiska	Svenska	Annat	Finska/ samiska	Svenska	Annat	Finska/ samiska	Svenska	Annat
FASTA FINLAND	91,0	4,9	4,1	92,8	5,3	1,8	93,1	6,4	0,4
Nyland	83,4	8,5	8,0	82,7	14,1	3,3	79,8	19,4	0,9
- Huvudstads- regionen	84,0	5,9	10,1	83,1	11,5	5,5	83,2	14,1	2,7
Egentliga Finland	90,1	5,7	4,2	92,6	5,9	1,5	92,9	6,4	0,7
Satakunta	97,9	0,3	1,7	98,9	0,0	1,0	99,6	0,2	0,2
Egentliga Tavastland	97,4	0,4	2,3	98,7	0,3	1,0	99,5	0,3	0,3
Birkaland	96,6	0,3	3,1	98,3	0,3	1,4	99,4	0,2	0,4
Päijänne-Tavastland	96,5	0,3	3,2	97,8	0,2	2,0	99,2	0,0	0,8
Kymmenedalen	95,4	0,8	3,8	95,9	1,6	2,4	97,2	2,8	0,0
Södra Karelen	96,2	0,2	3,6	98,3	0,1	1,6	100,0	0,0	0,0
Södra Savolax	98,0	0,2	1,9	98,2	0,3	1,5	99,3	0,3	0,5
Norra Savolax	98,3	0,1	1,6	97,9	0,2	1,9	99,5	0,3	0,2
Norra Karelen	97,6	0,1	2,3	97,5	0,2	2,3	98,8	0,5	0,7
Mellersta Finland	97,8	0,2	2,1	98,5	0,2	1,3	99,5	0,0	0,5
Södra Österbotten	98,4	0,3	1,3	98,9	0,2	0,9	99,8	0,0	0,2
Österbotten	46,4	50,2	3,6	47,6	49,1	3,4	33,5	65,8	0,6
Mellersta Österbotten	88,9	9,5	1,6	91,1	7,6	1,3	95,0	5,0	0,0
Norra Österbotten	98,3	0,2	1,6	98,5	0,4	1,1	99,4	0,1	0,5
Kajanaland	98,2	0,1	1,7	98,0	0,3	1,8	99,6	0,0	0,4
Lappland	98,2	0,2	1,6	98,8	0,1	1,1	99,7	0,2	0,2

Av de röstberättigade talar 4,1 procent något annat språk än de inhemska. Andelen kandidater med ett främmande språk som modersmål är betydligt mindre, bara 1,8 procent. Andelen kandidater med ett främmande modersmål är mindre än deras andel av befolkningen i nästan alla landskap. Bara i Norra Savolax, Norra Karelen och Kajanaland finns det kandidater med ett främmande modersmål i samma proportion eller fler än bland de röstberättigade. I valet år 2008 utgjorde kandidaterna med ett främmande modersmål 1,4 procent av alla kandidater.

Bland kandidaterna med ett inhemskt språk som modersmål är andelen samiska kandidater större än genomsnittet. Av de samiska röstberättigade är 2,6 procent uppställda som kandidater i kommunalvalet. I genomsnitt 0,9 procent av de röstberättigade är kandidater. (Tabell 7.)

Det är betydligt mer sällsynt att kandidater med ett främmande språk som modersmål ställer upp som kandidater. I genomsnitt 0,4 procent av de röstberättigade med ett främmande språk är kandidater i kommunalvalet. Antalet kandidater med ett annat språk än de inhemska uppgår till 680, vilket är 0,4 procent av de röstberättigade med ett främmande språk. Den största gruppen av dessa kandidater är den ryska, 172 kandidater, och den näst största den estniska, 66 kandidater.

Från år 2008 har antalet kandidater med annat språk än de inhemska stigit med 141. År 2008 var deras andel av de röstberättigade med ett främmande språk på samma nivå som nu i valet år 2012.

Till kommunernas fullmäktige valdes 43 personer som talar något annat språk än de inhemska (finska, svenska, samiska). Deras andel av de invalda är 0,4 procent, dvs. 0,1 procentenheter mer än i kommunalvalet 2008. Av de invalda är 622 svenskspråkiga och 16 samiska.

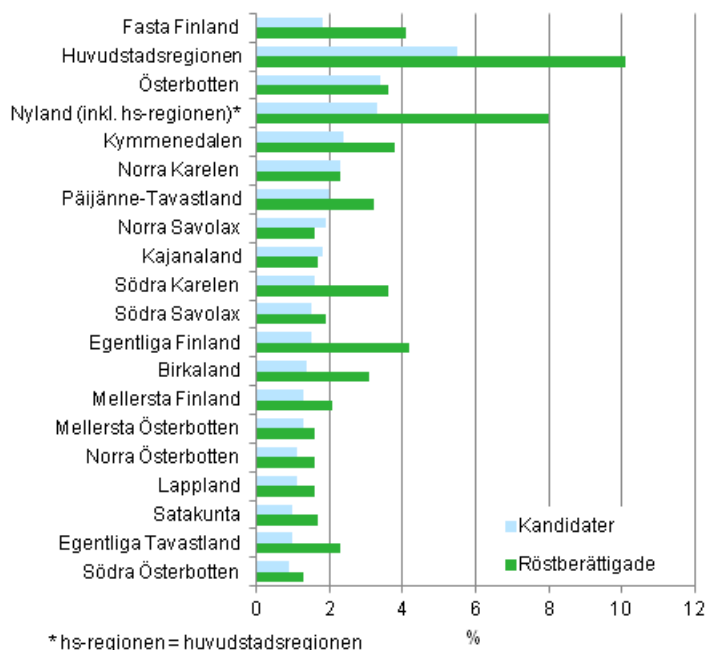
I Nyland, särskilt i huvudstadsregionens kommuner, valdes flest kandidater med främmande språk som modersmål till fullmäktige. I en del av landskapen blev inte en enda kandidat med främmande språk som modersmål invald.

Tabell 7. Röstberättigade, kandidater och invalda efter modersmål, specificerat enligt de största språkgrupperna, i kommunalval 2012, %

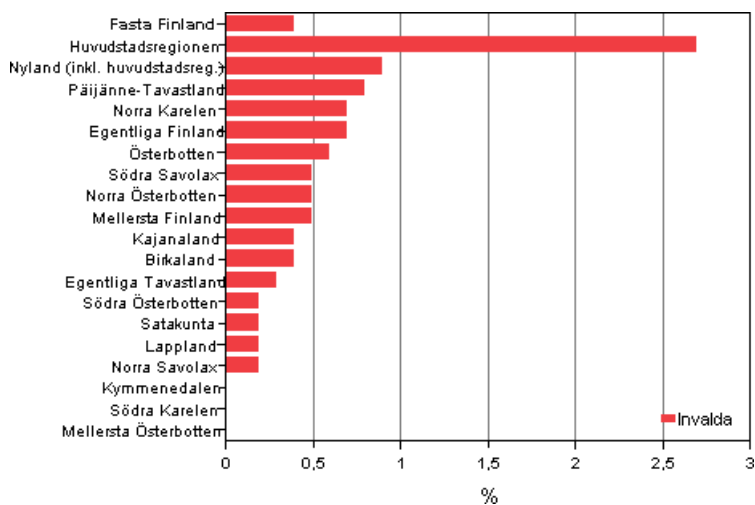
Språk	Röstberättigade	Kandidater	%	Invalda
Alla språk tot.	4 307 884	37 125	0,9	9 674
finska	3 918 154	34 428	0,9	8 993
svenska	209 984	1 980	0,9	622
samiska	1 419	37	2,6	16
Främmande språk tot.	178 327	680	0,4	43
ryska	44 832	172	0,4	..
estniska	26 584	66	0,2	..
engelska	10 607	34	0,3	..
somaliska	7 221	29	0,4	..
arabiska	7 183	42	0,6	..
kurdiska	5 715	34	0,6	..
tyska	4 790	20	0,4	..
albanska	4 574	18	0,4	..
turkiska	4 264	38	0,9	..
spanska	3 972	28	0,7	..
persiska	3 648	16	0,4	..
franska	2 470	10	0,4	..
ungerska	1 749	11	0,6	..
serbokroatiska	1 187	10	0,8	..

Bland alla kandidater finns en underrepresentation på 2,3 procentenheter av kandidater med utländsk bakgrund, i Nyland är den 4,7 procentenheter och i Egentliga Finland 2,7 procentenheter. Det finns således färre kandidater med utländsk bakgrund än deras andel av befolkningen. Undantag är Norra Savolax och Kajanaländ, där det finns något fler kandidater med utländsk bakgrund än deras andel av befolkningen. Största delen av underrepresentationen finns inom de områden där andelen personer med ett främmande språk är störst i förhållande till folkmängden, dvs i Nyland – särskilt i huvudstadsregionen – och i Egentliga Finland. (Figur 9.)

Figur 9. Personer med ett främmande språk som modersmål, efter landskap, av röstberättigade och kandidater i kommunalvalet 2012, %

Figur 10. Personer med ett främmande språk som modersmål, efter landskap, av invalda i kommunalvalet 2012, %

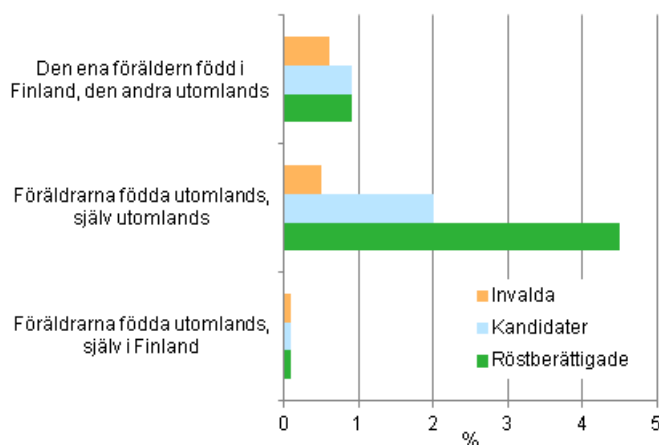
Man kan också granska befolkningen med utländsk bakgrund efter personens härkomst. Sammanlagt 94,5 procent av de röstberättigade och 97,1 procent av kandidaterna är födda i Finland och båda föräldrarna är också födda i Finland. Någon form av utländsk bakgrund har alltså drygt fem procent av de röstberättigade och något under tre procent av kandidaterna (Figur 11.). Bland omkring en procent både av de röstberättigade och av kandidaterna är den ena föräldern född i Finland och den andra utomlands.

Både bland de röstberättigade och bland kandidaterna finns det fortfarande ganska få (0,1 procent) invandrare i andra generationen, dvs. som själva är födda i Finland, men vars föräldrar är födda utomlands. När det gäller första generationens invandrare (personen själv och föräldrarna är födda utomlands) finns det en klar underrepresentation bland kandidaterna. Av alla röstberättigade tillhör 4,5 procent denna grupp, medan bara 2,0 procent av kandidaterna gör det.

Av kandidaterna är nästan 99 procent födda i Finland och båda föräldrarna är också födda i Finland. Av de invalda är 0,6 procent personer vars ena förälder är född i Finland och den andra utomlands. Således

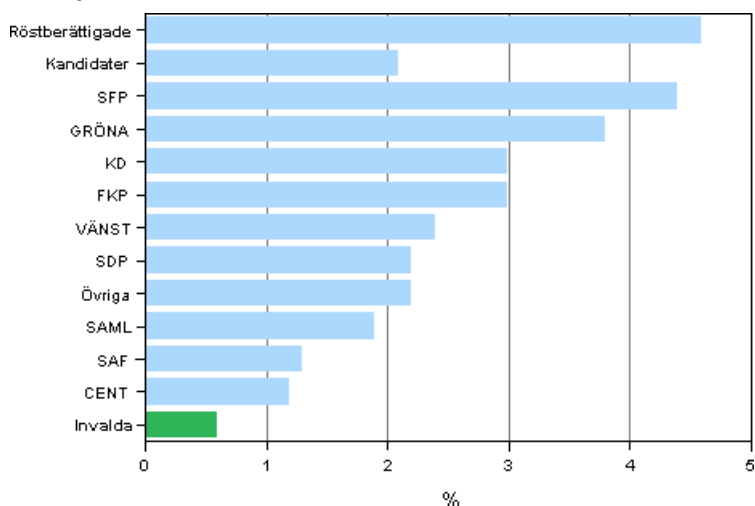
är omkring en halv procent av de invalda av utländsk härkomst. Av de invalda är 0,1 procent invandrare i andra generationen, dvs. lika många som deras andel av kandidaterna och av de röstberättigade. Däremot är andelen första generationens invandrare av de invalda lägre än deras andel av kandidaterna eller av de röstberättigade. (Figurerna 11 och 12.)

Figur 11. Andelen personer med utländsk bakgrund (vars ena eller båda föräldrar är födda utomlands) av de röstberättigade, kandidaterna och de invalda i kommunalvalet 2012, %

I följande granskning anses personer vars båda föräldrar (eller enda) är födda utomlands ha utländsk bakgrund (första och andra generationens invandrare). Av kandidaterna hör 2,1 procent till denna grupp och av de röstberättigade 4,6 procent. Granskat efter parti har SFP flest kandidater med utländsk bakgrund, 4,4 procent av kandidaterna, medan Sannfinländarna (1,3 procent) och Centern (1,2 procent) har minst kandidater med utländsk bakgrund. I genomsnitt fler kandidater med utländsk bakgrund har också Gröna Förbundet, Kristdemokraterna, FKP, Vänsterförbundet och SDP. (Figur 12.)

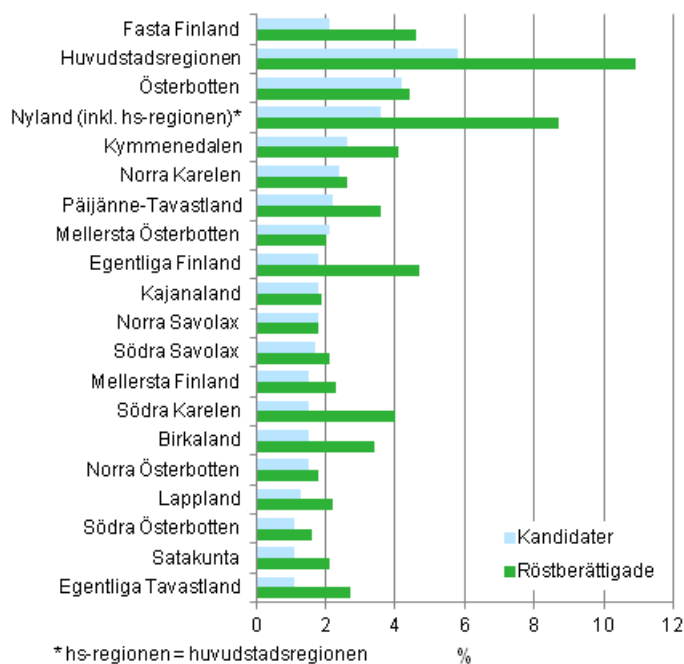
Figur 12. Andelen personer med utländsk bakgrund (vars båda föräldrar är födda utomlands) av de röstberättigade och kandidaterna efter parti och av de invalda i kommunalvalet 2012, %

Den största andelen personer med utländsk bakgrund av de röstberättigade finns i Nyland, särskilt i huvudstadsregionen, samt i Egentliga Finland och Österbotten, där andelen personer med utländsk bakgrund är över eller nära genomsnittet för Fasta Finland. Den minsta andelen personer med utländsk bakgrund av de röstberättigade finns i Södra och Norra Österbotten, Norra Savolax och Kajanaland, där under två procent av de röstberättigade har utländsk bakgrund. (Figur 13.)

Sett till befolkningsandel är kandidaterna med utländsk bakgrund klart underrepresenterade i Södra Karelen, Egentliga Finland, Egentliga Tavastland, Nyland och Birkaland, där andelen kandidater är under hälften av andelen röstberättigade. Däremot finns det i Mellersta Österbotten, Norra Savolax, Norra Karelen och Kajana-land kandidater med utländsk bakgrund nästan i samma proportion som bland de röstberättigade. I Norra Österbotten finns det rentav något fler personer med utländsk bakgrund bland kandidaterna än bland de röstberättigade.

Figur 13. Andelen personer med utländsk bakgrund (vars båda föräldrar är födda utomlands) av de röstberättigade och kandidaterna efter landskap, separat huvudstadsregionen, i kommunalvalet 2012, %

1.4. Hög utbildningsnivå bland kandidaterna och de invalda

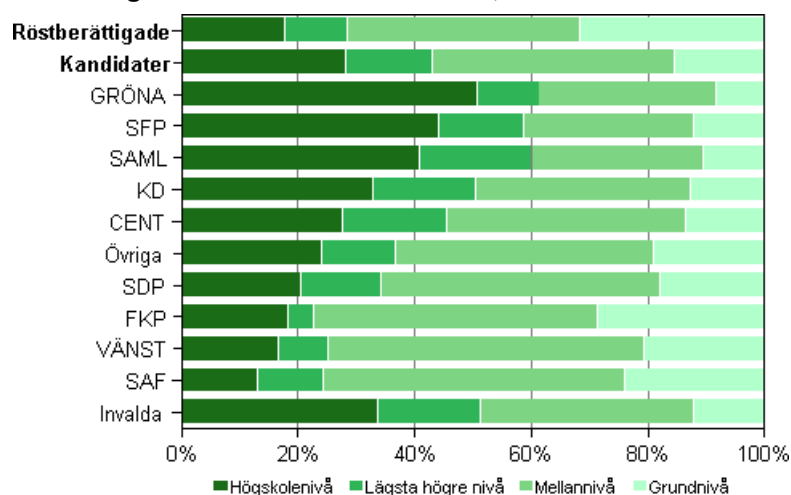
Till sin utbildning avviker kandidaterna klart från de röstberättigade. Av kandidaterna har 84,5 procent utbildning på högre nivå än grundnivå, medan 68,5 procent av de röstberättigade har någon utbildning efter grundnivå. Minst lägsta högre nivå har 28,4 procent av de röstberättigade och 43 procent av kandidaterna. (Figur 14.)

Den högsta utbildningsnivån har kandidaterna för Gröna förbundet. Av dem har hälften avlagt högskoleexamen, då examen på motsvarande nivå har avlagts av något under 30 procent av alla kandidater och av mindre än en femtedel av de röstberättigade. Också hos SFP, Samlingspartiet och Kristdemokraterna finns det fler kandidater som avlagt högskoleexamen än bland kandidaterna i genomsnitt.

De invaldas utbildningsnivå är högre jämfört med de röstberättigade och kandidaterna. Av de invalda har en tredjedel avlagt examen på högskolenivå och 17 procent examen på lägsta högre nivå. Därmed har hälften av de invalda en examen på högre nivå. Av kandidaterna har 43 procent examen på högre nivå och av de röstberättigade omkring 28 procent.

Av de invalda har Gröna förbundets invalda den högsta utbildningsnivån: över 70 procent har examen på högskolenivå. Av Samlingspartiets invalda har nästan hälften (48,5 %) examen på högskolenivå. Andelen invalda som avlagt examen på högskolenivå är lägst hos Sannfinländarna (20,1 %) och Vänsterförbundet (24,4 %).

Figur 14. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter utbildningsnivå i kommunalvalet 2012, %

I kommunalvalet avspeglar utbildningsnivån bland kandidaterna de skillnader i utbildningsstruktur som finns i regionerna. I Nyland och särskilt i huvudstadsregionen är andelen högutbildade både av de röstberättigade och av kandidaterna större än i övriga delar av landet (Figur 15). I Nyland och särskilt i huvudstadsregionen är andelen högutbildade av kandidaterna betydande. I huvudstadsregionen har nästan 45 procent och i hela Nyland omkring 38 procent av kandidaterna avlagt examen på högskolenivå. I övriga delar av landet har högst 30 procent av kandidaterna avlagt examen på högskolenivå.

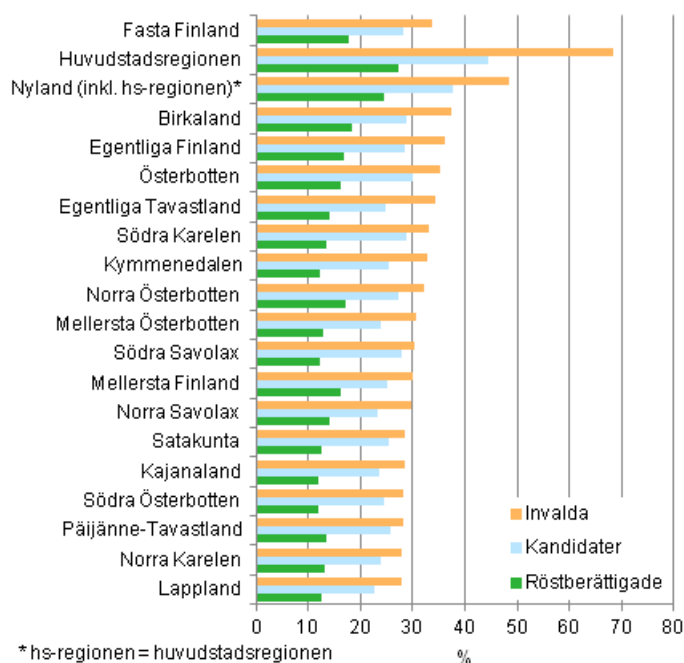
Tabell 8. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter utbildningsnivå i kommunalvalet 2012, %

	Högskole- nivå	Lägsta högre nivå	Mellan- nivå	Grund- nivå
Röstberättigade	17,7	10,8	40,1	31,5
Kandidater	28,2	14,9	41,5	15,5
Gröna förbundet GRÖNA	50,7	10,7	30,3	8,3
Svenska folkpartiet i Finland SFP	44,1	14,7	29,0	12,2
Samlingspartiet SAML	41,0	19,3	29,5	10,3
Kristdemokraterna i Finland KD	32,9	17,5	36,9	12,7
Centern i Finland CENT	27,6	18,0	41,0	13,3
Övriga	24,2	12,5	44,4	18,9
Finlands Socialdemokratiska Parti SDP	20,7	13,7	47,8	17,8
Finlands Kommunistiska Parti FKP	18,4	4,3	48,7	28,6
Vänsterförbundet VÄNST	16,6	8,6	54,2	20,6
Sannfinländarna SAF	13,2	11,3	51,6	23,9
Invalda	33,7	17,6	36,5	12,2

I landskapen där andelen personer av de röstberättigade, som avlagt examen på högskolenivå är lägst, finns det relativt sett flest kandidater som avlagt examen på högskolenivå. Till exempel i Södra Savolax, Södra Karelen, Kymmenedalen, Södra Österbotten och Satakunta är andelen kandidater som avlagt examen på högskolenivå dubbelt så stor jämfört med andelen bland de röstberättigade. I huvudstadsregionen och Nyland är förhållandet omkring en och en halv gånger så stort. (Figur 15.)

Sett till region är utbildningsnivån högst bland de invalda i Nyland, och särskilt i huvudstadsregionens kommuner. Omkring hälften av de invalda i Nyland har avlagt examen på högskolenivå och i huvudstadsregionen har nästan 70 procent av de invalda en examen på högskolenivå.

Figur 15. Andelen som avlagt högskoleexamen av röstberättigade, kandidater och invalda efter landskap i kommunalvalet 2012, %

1.5. Familjeställning

En stor del av kandidaterna och de invalda lever i barnfamiljer

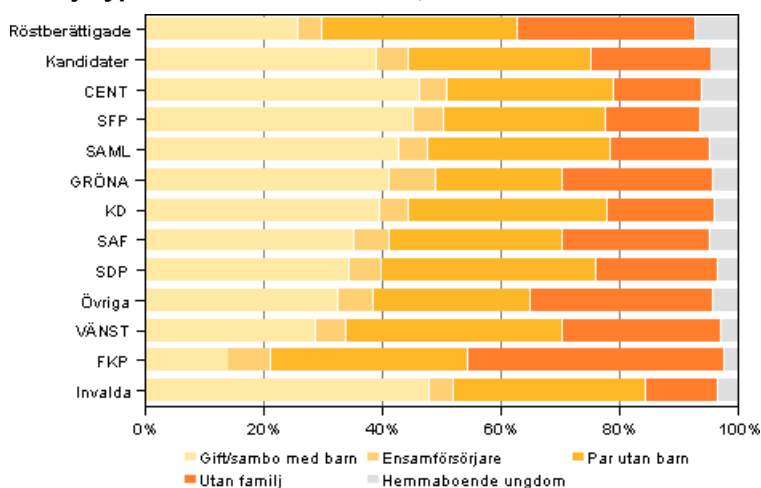
Kandidaterna avviker också till sin familjeställning från de röstberättigade: det finns betydligt fler föräldrar i barnfamiljer (36 %) bland kandidaterna än bland de röstberättigade (24%) och betydligt färre utan familjer (20 %) bland kandidaterna än bland de röstberättigade (30 %). Bland kandidaterna finns det också färre hemmaboende unga. Olikheterna i familjeställning förklaras naturligtvis redan av det att kandidaterna och de röstberättigade inte har en likadan åldersstruktur. Hos kandidaterna saknas både den övre och den nedre delen av åldersspannet. Hos en stor del av de röstberättigade har barnen redan flyttat hemifrån, medan en stor del av kandidaterna är i den åldern att barnen fortfarande bor hemma. (Figur 16, tabell 9.)

Omkring var fjärde av alla röstberättigade är barnfamiljsföräldrar, dvs. det finns minst ett minderårigt barn att försörja i familjen. Något under tre procent av de röstberättigade är ensamförsörjare. Dessutom är omkring åtta procent föräldrar, vars hemmaboende barn redan är myndiga. Omkring 33 procent av de röstberättigade är barnlösa och lever i ett parförhållande, något under 30 procent är ensamboende utan familj och omkring sju procent är hemmaboende unga vuxna.

Bland Centern och SFP finns det flest sådana kandidater vars barn fortfarande bor hemma, dvs. över hälften av kandidaterna för dessa partier. FKP och Vänsterförbundet har för sin del minst sådana kandidater vars barn bor i samma hushåll. Flest hemmaboende unga finns bland Centerns och Samlingspartiets kandidater och flest kandidater utan familj hos FKP (43 %) och Gröna förbundet (25 %). Bara hos FKP finns det fler kandidater utan familj än bland alla röstberättigade.

Till sin familjeställning avviker de invalda klart från de röstberättigade. Av de invalda är andelen föräldrar i barnfamiljer 41,3 procent, av de röstberättigade 24 procent. Bland de invalda är också andelen föräldrar, vars hemmaboende barn redan är myndiga, högre än bland de röstberättigade. Andelen invalda utan familj är däremot betydligt lägre, bara 12,2 procent, medan omkring 30 procent av de röstberättigade hör till denna grupp.

Figur 16. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter familjetyp i kommunalvalet 2012, %

Tabell 9. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter familjeställning i kommunalvalet 2012, %

Parti	Barnfamiljer (barn under 18 år)		Övriga familjer, där bara barn över 17 år		Par utan barn	Hemma-boende ungdom	Utan familj
	Gift/sambo med barn	Ensamförsörjare	Gift/sambo med barn	Ensamförsörjare			
Röstberättigade	21,3	2,7	4,5	1,4	32,9	7,3	29,9
Kandidater	32,4	3,9	6,8	1,4	30,8	4,6	20,1
Samlingspartiet SAML	36,7	3,6	6,2	1,1	31,0	4,7	16,7
Finlands Socialdemokratiska Parti SDP	27,5	3,9	7,0	1,5	36,1	3,5	20,4
Sannfinländarna SAF	30,5	4,3	4,9	1,4	29,3	4,7	24,9
Centern i Finland CENT	37,3	3,4	9,0	1,4	27,9	6,2	14,8
Gröna förbundet GRÖNA	38,2	6,6	3,0	1,2	21,4	4,3	25,3
Vänsterförbundet VÄNST	22,2	3,7	6,5	1,6	36,5	2,9	26,6
Svenska folkpartiet i Finland SFP	36,6	3,7	8,8	1,4	27,1	6,3	16,1
Kristdemokraterna i Finland KD	31,3	3,8	8,4	1,0	33,4	3,8	18,2
Finlands Kommunistiska Parti FKP	11,2	5,6	3,0	1,6	33,2	2,3	43,1
Övriga	27,7	4,6	5,0	1,3	26,4	4,1	30,9
Invalda	38,5	2,8	9,6	1,3	32,3	3,4	12,2

1.6. Antalet barn

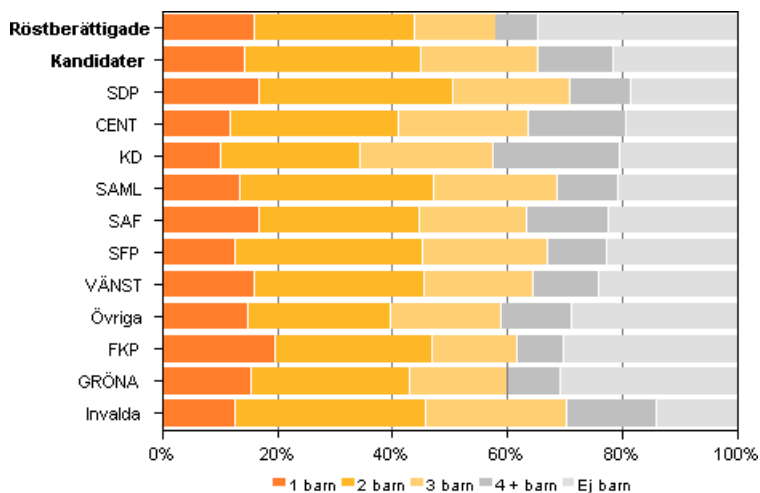
Fler barn än i genomsnitt

Familjeställningen anger inte hur många kandidater som har eller har haft egna barn. I äldre åldersgrupper har barnen redan flyttat hemifrån och t.ex. då familjen splittras kanske barnen bor hos den ena föräldern. Uppgiften om antalet barn kan anses som en indikator på hur många har erfarenhet av egna barn.

Kandidaterna har fler barn än genomsnittet. Av kandidaterna har 78 procent egna barn, av de röstberättigade är motsvarande andel 65 procent. Flest barn finns bland Kristdemokraterna, där 22 procent av kandidaterna har minst fyra barn, och bland Centern, där 17 procent av kandidaterna har fyra barn eller fler. Stora familjer är mest sällsynta bland FKP:s och Gröna förbundets kandidater (Figur 13). Kandidaternas barnantal avspeglar nativitetsbeteendet i området, dvs. att det finns flest barn i Norra, Mellersta och Södra Österbotten, Kajanaland och Lappland och minst barn i Egentliga Finland, Nyland, Kymmenedalen och Södra Karelen. (Figur 17.)

Av de röstberättigade har 35 procent aldrig haft egna barn och av kandidaterna 22 procent. Andelen barnlösa varierar mellan 19 procent för SFP:s kandidater och 31 procent för Gröna förbundets kandidater.

Figur 17. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter antalet barn i kommunalvalet 2012, %

Kandidaterna har i genomsnitt två barn. Alla röstberättigade har för sin del i genomsnitt 1,5 barn. Flest barn har Kristdemokraternas kandidater, dvs. 2,3 barn, och minst FKP:s kandidater, dvs. 1,6 barn. De röstberättigade männen har något färre barn än kvinnorna, men bland kandidaterna finns inga nämnvärda skillnader mellan könen. (Tabell 10.)

De invalda har i genomsnitt fler barn än de röstberättigade och kandidaterna. Av de invalda är bara 14 procent helt barnlösa, medan omkring en tredjedel av de röstberättigade och omkring en femtedel av kandidaterna inte har eller inte har haft barn. De invalda har i genomsnitt 2,3 barn. Flest barn har Kristdemokraternas invalda, dvs. 3,1 barn, och minst Gröna förbundets invalda, dvs. 1,9 barn. Omkring 16 procent av de invalda har minst fyra barn, av de röstberättigade har bara 7,3 procent lika många barn.

Tabell 10. Röstberättigade, kandidater och invalda (partivis) efter antalet barn (barn i genomsnitt) i kommunalvalet 2012

	Totalt		Men		Kvinnor	
Röstberättigade		1,5		1,4		1,6
<i>Parti</i>	Kandidater	Invalda	Kandidater	Invalda	Kandidater	Invalda
Totalt	2,0	2,3	2,0	2,3	2,0	2,2
Samlingspartiet SAML	2,0	2,2	2,0	2,2	1,9	2,2
Finlands Socialdemokratiska Parti SDP	1,9	2,1	1,9	2,1	2,0	2,1
Sannfinländarna SAF	1,9	2,1	1,9	2,1	2,1	2,2
Centern i Finland CENT	2,3	2,6	2,3	2,7	2,3	2,5
Gröna förbundet GRÖNA	1,6	1,9	1,5	1,8	1,7	2,0
Vänsterförbundet VÄNST	1,8	2,1	1,8	2,2	1,9	2,0
Svenska folkpartiet i Finland SFP	1,9	2,1	1,9	2,0	1,9	2,1
Kristdemokraterna i Finland KD	2,3	3,1	2,3	3,2	2,3	2,9
Finlands Kommunistiska Parti FKP	1,6	..	1,6	..	1,6	..
Övriga	1,8	2,3	1,6	2,4	2,0	2,2

1.7. Sysselsättningssituation

Ovanligt med sysselsättningsproblem

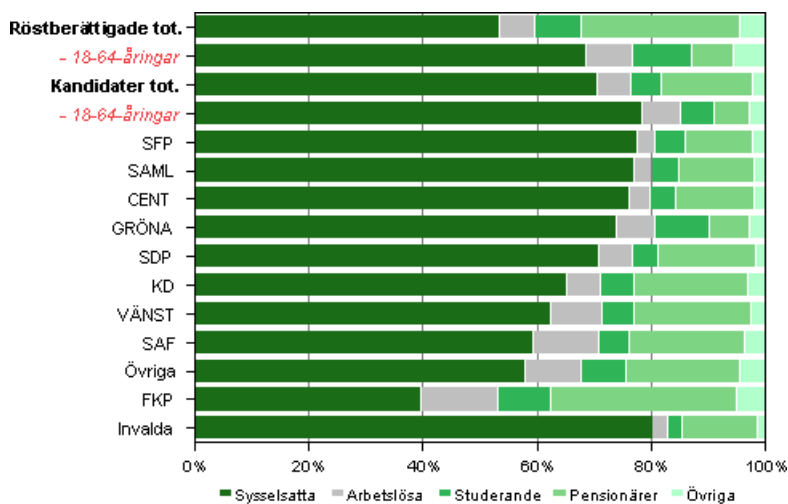
Av kandidaterna är 71 procent sysselsatta och ungefär lika många är arbetslösa som bland de röstberättigade. Andelen pensionärer bland kandidaterna är klart färre, dvs. bara 16 procent av kandidaterna. Bland kandidaterna finns det dock nästan tre procentenheter fler pensionärer än i föregående kommunalval. När man granskar den arbetsföra befolkningen (18-64-åringar) är omkring 78 procent av kandidaterna sysselsatta, medan andelen sysselsatta bland röstberättigade i samma ålder är tio procentenheter lägre. Bland de röstberättigade finns det klart fler studerande och andra personer utanför arbetskraften än bland kandidaterna i samma ålder. (Figur 18, tabell 11.)

Av de röstberättigade har över hälften, omkring 54 procent, arbete. Andelen arbetslösa är sex procent och andelen pensionärer omkring 28 procent. Bland de röstberättigade är åtta procent studerande och omkring fyra procent är annars utanför arbetskraften. Andelen sysselsatta har sjunkit något och andelen arbetslösa har stigit något från föregående val.

Flest sysselsatta finns bland SFP:s, Samlingspartiets och Centerns kandidater, av vilka över 75 procent har arbete. Bland dessa partier är arbetslösheten mer ovanlig än i genomsnitt. Bland SDP:s, Gröna förbundets och Kristdemokraternas kandidater är arbetslöshet en lika vanlig förekomst som bland de röstberättigade. Bland Vänsterförbundets, Sannfinländarnas och FKP:s kandidater finns det fler arbetslösa än i genomsnitt. Gröna förbundet har relativt sett flest studerande bland sina kandidater, dvs. 11,8 procent. Pensionärernas andel är störst bland FKP, vilket förklarar den låga andelen sysselsatta hos FKP:s kandidater.

Omkring 80 procent av de invalda till kommunernas fullmäktige är sysselsatta. Av de invalda är andelen pensionärer 13,2 procent. När man bara granskar den arbetsföra befolkningen (18–64-åringar) stiger sysselsättningen bland de invalda ännu högre. Av de invalda som hör till dessa åldersgrupper är rentav 87,5 procent sysselsatta. Av de röstberättigade i samma ålder är under 70 procent sysselsatta och av kandidaterna något under 80 procent.

Figur 18. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter huvudsaklig verksamhet i kommunalvalet 2012, %

Tabell 11. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter huvudsaklig verksamhet i kommunalvalet 2012, %

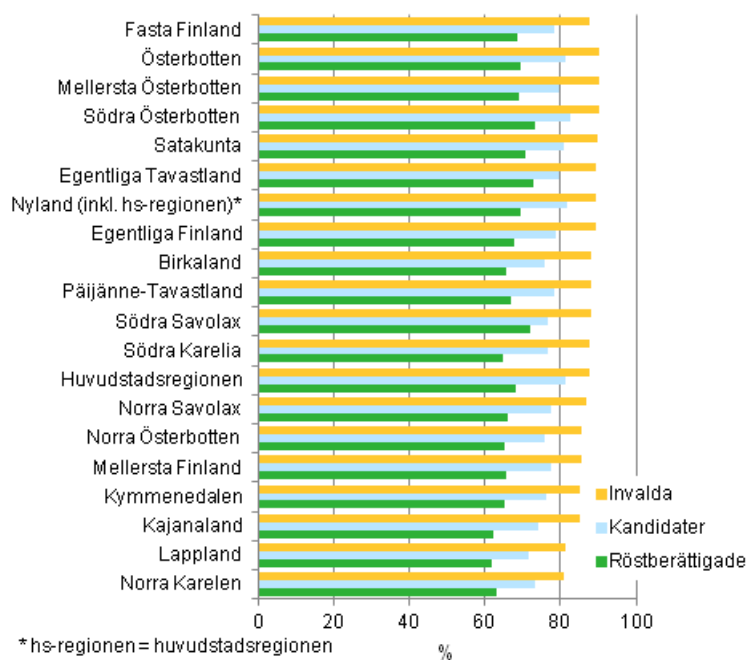
	Sysselsatta	Arbetslösa	Studerande	Pensionärer	Övriga
Röstberättigade tot.	53,6	6,2	8,1	27,9	4,3
– 18-64-åringar	68,7	8,0	10,5	7,3	5,5
Kandidater tot.	70,6	6,0	5,3	15,8	2,3
– 18-64-åringar	78,3	6,8	6,0	6,2	2,6
Svenska folkpartiet i Finland SFP	77,7	2,9	5,5	11,7	2,2
Samlingspartiet SAML	77,0	3,2	4,8	13,2	1,8
Centern i Finland CENT	76,2	3,7	4,5	13,7	1,9
Gröna förbundet VIHR	73,9	6,9	9,4	7,0	2,8
Finlands Socialdemokratiska Parti SDP	71,0	5,7	4,5	17,3	1,5
Kristdemokraterna i Finland KD	65,3	5,8	6,1	19,8	3,0
Vänsterförbundet VÄNST	62,5	9,0	5,7	20,4	2,4
Sannfinländarna SAF	59,5	11,5	5,2	20,2	3,6
Övriga	58,1	9,6	8,0	20,0	4,3
Finlands Kommunistiska Parti FKP	39,8	13,5	9,2	32,6	4,9
Invalda	80,3	2,8	2,4	13,2	1,3

Det relativa sysselsättningstalet räknas som procentandelen 18-64-åringa sysselsatta av befolkningen i samma ålder. Kandidaternas relativa sysselsättningstal följer väl de röstberättigades relativa sysselsättningstal. Där det relativa sysselsättningstalet för hela befolkningen är högt, är det högt också för kandidaterna. Österbotten har det högsta relativa sysselsättningstalet för hela befolkningen, 73,4 procent, och där är också mer än 82 procent av kandidaterna med i arbetslivet. På motsvarande sätt är det relativa sysselsättningstalet i Norra Karelen 62 procent och där finns också den lägsta sysselsättningen för kandidaterna, omkring 72 procent är sysselsatta. (Figur 19, tabell 12.)

När man ser till det relativa sysselsättningstalet ligger kandidaterna närmast de röstberättigade i Nyland, där kandidaternas relativa sysselsättningstal är 6,9 procentenheter högre än de röstberättigades. Den största skillnaden finns för sin del i Satakunta, dvs. 12,9 procentenheter. Där är det relativa sysselsättningstalet för kandidaterna 81,1 procent och för de röstberättigade 68,2 procent.

Det relativa sysselsättningstalet för de invalda är högst i Egentliga Finland, Österbotten och Södra Österbotten, där det relativa sysselsättningstalet är över 90 procent. Det relativa sysselsättningstalet för de invalda är lägst i Lappland och Norra Karelen, omkring 80 procent, vilket också är betydligt högre än för de röstberättigade även i det bästa landskapet.

Figur 19. De röstberättigades, kandidaternas och invaldas relativa sysselsättningstal (18-64 år) efter landskap i kommunalvalet 2012, %

Tabell 12. De röstberättigades, kandidaternas och invaldas relativa sysselsättningstal (18-64 år) efter landskap i kommunalvalet 2012, %

Landskap	Båda könen			Män			Kvinnor		
	Röstberättigade	Kandidater	Invalda	Röstberättigade	Kandidater	Invalda	Röstberättigade	Kandidater	Invalda
Fasta Finland	68,7	78,3	87,5	67,6	77,3	86,7	69,8	79,9	88,7
Nyland	72,9	79,8	89,5	71,7	79,1	88,1	74,0	80,6	91,2
Huvudstadsregionen	72,0	76,8	87,9	70,5	76,0	87,5	73,4	77,9	88,2
Egentliga Finland	69,1	79,5	90,5	67,7	78,0	89,5	70,5	81,5	92,1
Satakunta	68,2	81,1	87,6	67,6	78,7	85,2	68,8	84,7	92,3
Egentliga Tavastland	70,7	80,8	89,4	69,9	80,1	89,6	71,6	81,7	89,1
Birkaland	67,7	78,9	89,2	66,8	79,3	90,1	68,6	78,3	87,6
Päijänne-Tavastland	66,7	78,5	88,0	66,2	78,5	86,5	67,2	78,5	90,4
Kymmene-dalen	65,8	75,7	87,7	64,5	73,0	86,5	67,1	79,7	89,5
Södra Karelen	65,5	77,4	85,7	63,9	74,9	85,3	67,2	81,3	86,4
Södra Savolax	65,9	77,6	87,0	64,0	76,6	87,1	67,8	79,1	86,8
Norra Savolax	64,9	76,6	87,7	63,4	74,7	86,3	66,4	79,4	89,9
Norra Karelen	62,0	71,6	81,7	60,6	70,9	79,8	63,6	72,8	84,8
Mellersta Finland	65,3	75,9	85,5	64,7	76,0	83,9	66,0	75,6	87,9
Södra Österbotten	69,3	81,5	90,2	69,4	80,2	90,3	69,3	83,6	90,1
Österbotten	73,4	82,4	90,4	73,2	80,7	89,1	73,7	85,0	92,4
Mellersta Österbotten	69,6	81,8	89,3	70,2	82,6	89,1	69,0	80,3	89,7
Norra Österbotten	65,1	76,4	85,2	65,0	74,8	85,7	65,3	78,8	84,3
Kajanaland	62,4	74,3	85,0	59,8	72,9	83,6	65,3	76,5	87,2
Lappland	62,9	73,2	80,8	61,1	71,5	80,7	64,8	75,6	80,9

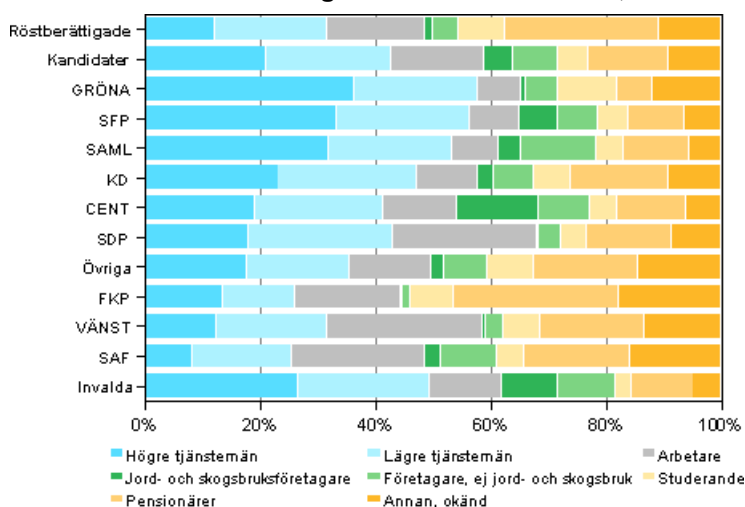
En stor del av kandidaterna är tjänstemän

Över 40 procent av alla kandidater är tjänstemän, medan motsvarande siffra för de röstberättigade är omkring 30 procent. Flest tjänstemän finns det bland Gröna förbundets, SFP:s och Samlingspartiets kandidater, av vilka över hälften är lägre eller högre tjänstemän. Hos alla tre partier är också andelen högre tjänstemän av alla tjänstemän mer än hälften. Minst tjänstemän finns bland kandidaterna för Sannfinländarna (8,3 %), Vänsterförbundet (12,4 %) och FKP (13,5 %). (Figur 20.)

Jord- och skogsbruksföretagare finns det för sin del flest hos Centerns kandidater (14,2 %) och SFP:s kandidater (6,7 %). Andelen andra företagare är störst hos kandidaterna för Samlingspartiet, dvs. 13 procent. Vänsterförbundet och SDP har den största andelen arbetare bland sina kandidater, omkring en fjärdedel, Sannfinländarna har omkring 23 procent.

Av de invalda är ungefär hälften tjänstemän, omkring 12 procent arbetare och omkring 20 procent företagare. Resten, omkring 20 procent, är bl.a. pensionärer och studerande.

Figur 20. Röstberättigade, kandidater (partisvis) och invalda efter socioekonomisk ställning i kommunalvalet 2012, %

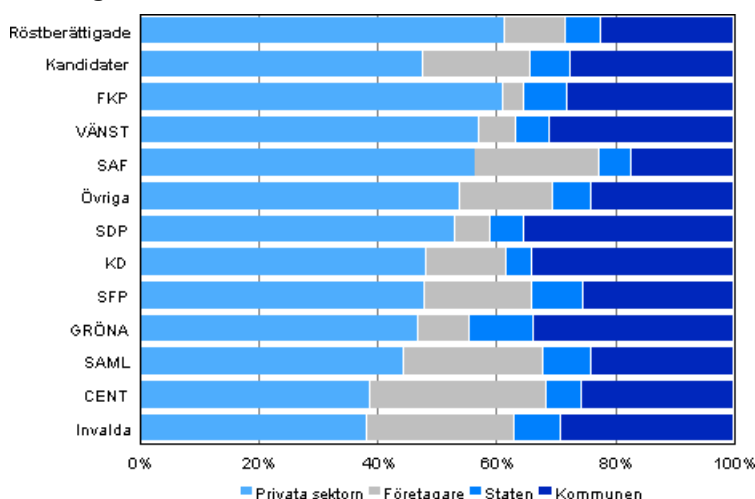
Den offentliga sektorn sysselsätter relativt sett fler kandidater än röstberättigade

Av kandidaterna är omkring 70 procent sysselsatta. Fyrtioåtta procent av dem är löntagare inom den privata sektorn, 18 procent är företagare, 7 procent är statliga och 27 procent kommunala löntagare. Det finns mycket stora partisvisa variationer i typen av arbetsgivare. Flest löntagare inom den privata sektorn finns bland FKP:s och Vänsterförbundets kandidater, omkring 60 procent, bland Sannfinländarnas kandidater, 56 procent, och bland SDP:s kandidater, 53 procent. Den minsta andelen löntagare inom den privata sektorn har Centern, dvs. 39 procent. Det ska dock beaktas att t.ex. av FKP:s kandidater bara hälften är med i arbetslivet och resten är pensionärer, arbetslösa, studerande osv.

Av Centerns kandidater är 30 procent företagare och av dem verkar största delen inom lantbruket. Minst företagare har FKP (3,3 %) och SDP (6,0 %). Allra mest sysselsätter den offentliga sektorn Gröna förbundets kandidater: 34 procent får sin lön från kommunen och 11 procent från staten. Näst mest sysselsätter den offentliga sektorn SDP:s kandidater, 35 procent är kommunanställda och sex procent statsanställda. Minst kandidater inom den offentliga sektorn har Sannfinländarna: 17 procent arbetar inom kommunsektorn och fem procent inom statssektorn. (Figur 21.)

Av de invalda är omkring 80 procent sysselsatta. Av dem är 38 procent löntagare inom den privata sektorn. Av de invalda arbetar 37 procent inom den offentliga sektorn. Andelen företagare av de invalda (24,7 %) är betydligt större än andelen företagare av de sysselsatta röstberättigade (10,3 %).

Figur 21. Röstberättigade, kandidater (partisvis) och invalda efter arbetsgivarsektor i kommunalvalet 2012, %

Mest sysselsätter den offentliga sektorn kandidaterna i stora kommuner, där nästan 40 procent arbetar inom kommun- eller statssektorn. I kommuner med mindre än 5 000 invånare är den offentliga sektorns andel omkring 30 procent och den privata sektorns (inkl. företagare) omkring 70 procent. I mindre kommuner är andelen företagare bland kandidaterna omkring en femtedel. (Tabell 13.)

Andelen företagare av de invalda är störst i mindre kommuner sett till invånarantal. I kommuner med mindre än 2 000 invånare är omkring 40 procent av de invalda företagare. I större kommuner blev däremot fler löntagare inom den offentliga sektorn invalda till fullmäktige. I kommuner med mer än 100 000 invånare arbetar mer än en femtedel inom statssektorn och nästan 30 procent inom kommunsektorn.

Tabell 13. Röstberättigade, kandidater och invalda efter arbetsgivarsektor i kommunalvalet 2012, %

Kommunens storleksklass	Privat	Företagare	Staten	Kommunen	Offentligt totalt
Röstberättigade tot.	61,3	10,3	5,9	22,4	28,4
-1 999	47,7	23,4	3,2	25,7	29,0
2 000-4 999	50,8	20,8	3,4	25,1	28,5
5 000-9 999	55,4	16,4	4,0	24,2	28,2
10 000-19 999	58,3	13,9	3,9	23,9	27,8
20 000-49 999	63,2	9,7	4,5	22,6	27,1
50 000-99 999	58,8	9,1	6,4	25,6	32,1
100 000+	65,3	6,8	8,0	20,0	27,9
Kandidater tot.	47,7	18,0	6,7	27,7	34,3
-1 999	39,2	33,4	4,0	23,4	27,4
2 000-4 999	41,5	27,0	4,2	27,3	31,4
5 000-9 999	45,2	22,5	5,4	26,8	32,2
10 000-19 999	47,4	19,2	5,4	28,0	33,5
20 000-49 999	52,4	13,3	6,2	28,2	34,3
50 000-99 999	46,6	13,2	8,7	31,4	40,1
100 000+	52,8	9,2	11,8	26,1	37,9
Invalda tot.	38,2	24,8	8,0	29,1	37,1
-1 999	33,6	40,7	4,0	21,7	25,7
2 000-4 999	35,7	32,9	5,1	26,3	31,4
5 000-9 999	38,6	27,6	6,4	27,4	33,8
10 000-19 999	38,1	23,9	7,5	30,6	38,0
20 000-49 999	42,3	15,7	8,2	33,8	42,0
50 000-99 999	35,0	17,8	12,5	34,6	47,2
100 000+	40,6	8,9	22,9	27,6	50,5

1.8. Inkomstnivå

Kandidaternas och de invaldas inkomstnivå högre än för de röstberättigade

Kandidaterna är bättre utbildade och har en högre sysselsättning än de röstberättigade i området. Det här förklarar delvis varför också kandidaternas skattepliktiga inkomster vid statsbeskattningen är klart större än de röstberättigades. I det följande har kandidaternas och de röstberättigades inkomstnivå granskats med hjälp av medianinkomsterna.

Medianinkomsterna bland de röstberättigade uppgick år 2010 till 21 500 euro och bland kandidaterna till 29 900 euro, dvs. 8 400 euro mer. De högsta inkomsterna både bland de röstberättigade och bland kandidaterna finns i Nyland, 25 000 euro resp. 33 600 euro. (Figur 22, tabell 14.)

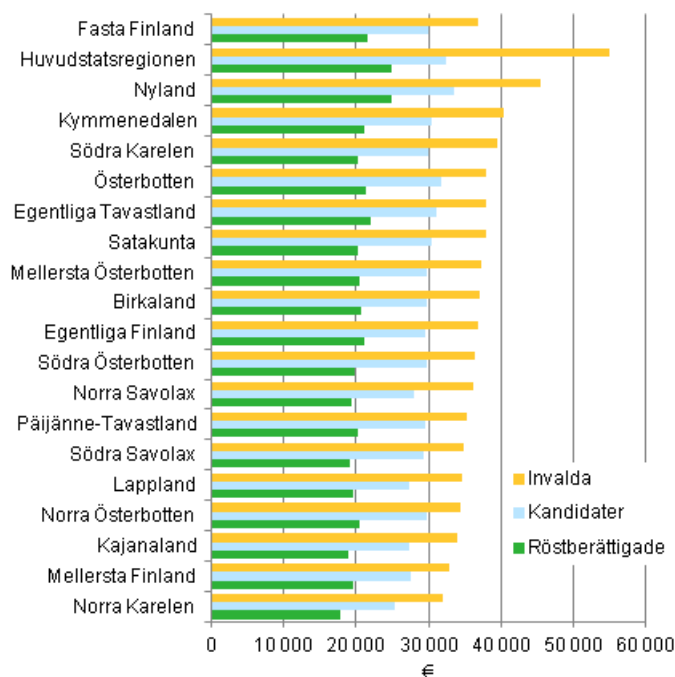
Störst är inkomstskillnaderna mellan kandidater och röstberättigade i Österbotten, Södra Savolax och Satakunta, där kandidaternas medianinkomst är över 10 000 euro högre än de röstberättigades. Den minsta inkomstskillnaden finns i Norra Karelen och Lappland, under 8 000 euro. De röstberättigades skattepliktiga

medianinkomster vid statsbeskattningen har stigit med 13,7 procent och kandidaternas med 12,7 procent från föregående kommunalval.

Den bästa inkomstutvecklingen jämfört med kommunalvalet år 2008 har de röstberättigade haft i Kajaland och Lappland, där de röstberättigades medianinkomster har stigit med över 17 procent. Kandidaternas inkomster har stigit mest i Österbotten, Södra Österbotten och Nyland, dvs. med minst 15 procent. Minst har de röstberättigades inkomster stigit i Egentliga Finland (11,8 %) och Nyland (12,3 %). Den minsta inkomstutvecklingen bland kandidaterna har Norra Karelen, där kandidaternas medianinkomster är omkring fem procent högre än vid det föregående kommunalvalet.

De invaldas medianinkomster för år 2010 var omkring 37 000 euro. Jämfört med de röstberättigade är de invaldas inkomster omkring 70 procent högre och jämfört med kandidaterna omkring 28 procent högre. Mätt i euro är skillnaderna i skattepliktiga inkomster mellan de invalda och de röstberättigade störst i Nyland, särskilt i huvudstadsregionen, Kymmenedalen och Södra Karelen, där de invaldas medianinkomster är omkring 20 000 euro högre än de röstberättigades. De invalda i fullmäktige tjänar i genomsnitt 15 000 euro mer än de röstberättigade.

Figur 22. De röstberättigades, kandidaternas och invaldas statsskattepliktiga medianinkomster (euro) efter landskap i kommunalvalet 2012

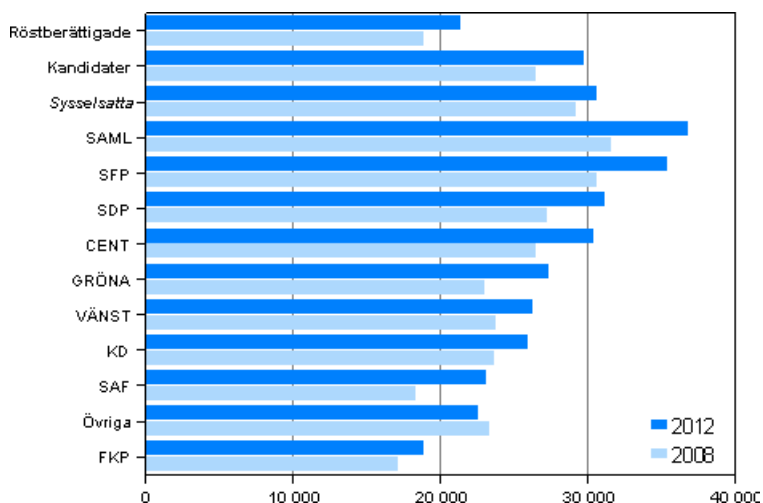

Tabell 14. De röstberättigades, kandidaternas och invaldas statsskattepliktiga medianinkomster (euro) efter landskap i kommunalvalet 2012

Område	Röstberättigade			Kandidater			Invalda		
	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor
Fasta Finland	21 498	24 746	19 062	29 884	31 701	27 565	36 908	38 984	34 111
Nyland	24 976	28 393	22 625	33 608	36 111	30 447	45 502	49 570	40 822
Huvudstadsregionen	24 793	27 809	22 761	32 463	34 432	30 484	54 987	61 869	48 809
Egentliga Finland	21 228	24 511	18 814	29 554	30 875	27 770	36 798	38 460	35 332
Satakunta	20 316	24 161	17 461	30 365	32 971	27 587	37 877	40 961	33 837
Egentliga Tavastland	22 076	25 547	19 496	31 060	33 366	28 506	37 888	39 380	36 156
Birkaland	20 792	24 317	18 252	29 713	31 728	26 735	37 179	39 643	34 944
Päijänne-Tavastland	20 244	23 665	17 771	29 657	31 400	26 605	35 356	40 207	32 598
Kymmene-dalen	21 173	25 142	17 981	30 472	32 782	27 391	40 394	42 492	38 241
Södra Karelen	20 250	23 933	17 483	30 076	32 561	26 775	39 618	41 219	35 346
Södra Savolax	19 057	21 299	17 227	29 401	31 342	26 238	34 964	37 467	32 905
Norra Savolax	19 469	22 003	17 565	28 073	28 909	27 179	36 128	35 563	36 217
Norra Karelen	17 905	20 037	16 205	25 338	26 790	23 606	32 003	33 139	30 474
Mellersta Finland	19 511	22 854	17 068	27 562	29 682	23 631	32 923	34 078	29 864
Södra Österbotten	19 718	22 724	17 340	29 684	30 823	27 877	36 335	37 346	34 068
Österbotten	21 348	25 473	18 339	31 793	32 240	28 359	38 011	41 107	32 689
Mellersta Österbotten	20 468	24 591	17 381	29 852	32 362	26 707	37 410	38 869	33 374
Norra Österbotten	20 478	23 872	17 826	29 741	30 971	28 391	34 346	36 348	32 088
Kajanaland	18 875	21 306	16 889	27 440	28 013	25 896	34 022	36 363	32 485
Lappland	19 657	21 963	17 750	27 347	28 967	25 217	34 611	36 867	31 591

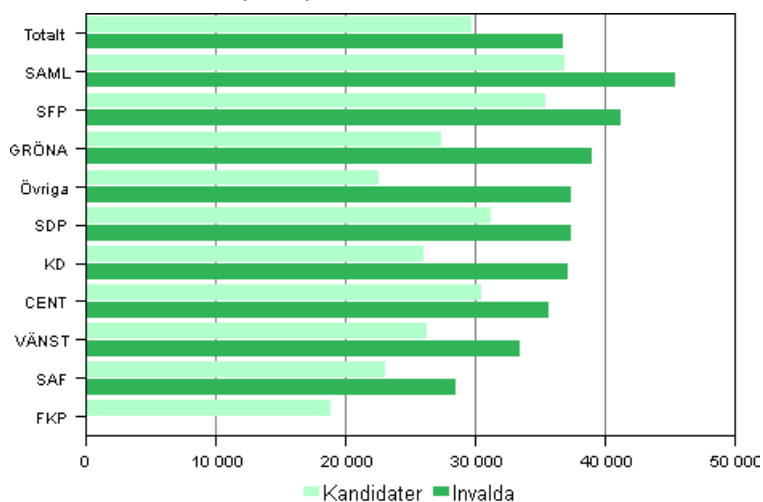
När man ser till parti varierar kandidaternas inkomster mellan Samlingspartiets 37 000 euro och FKP:s 19 000 euro. Medianinkomsterna för SFP:s kandidater är 35 500, för SDP:s kandidater 31 300 och för Centerns kandidater 30 500 euro. Jämfört med de röstberättigade tjänar Samlingspartiets och SFP:s kandidater nästan 15 000 euro mer. Gröna förbundets yngre kandidater, som ofta studerar, har i medeltal 2 300 euro högre inkomster än de röstberättigade. Bara inkomsterna för FKP:kandidater är lägre än de röstberättigades. (Figur 23, tabell 15.)

Figur 23. De röstberättigades och kandidaternas (partisvis) statsskattepliktiga medianinkomster (euro) i kommunalvalet 2012

De högsta inkomsterna hade Samlingspartiets invalda, 45 000 euro, och de lägsta Sannfinländarnas invalda, 29 000 euro.

Figur 24. Kandidaternas och invaldas (partisvis) statsskattepliktiga medianinkomster (euro) i kommunalvalet 2012

*För FKP:s del är de invaldas inkomster sekretessbelagda (färre än 10 invalda)

Tabell 15. De röstberättigades, kandidaternas och invaldas (partivis) statsskattepliktiga medianinkomster (euro) i kommunalvalet 2012

	Totalt		Män		Kvinnor	
Röstberättigade		21 498		24 746		19 062
<i>Parti</i>	Kandidater	Invalda	Kandidater	Invalda	Kandidater	Invalda
Totalt	29 884	36 908	31 701	38 984	27 565	34 111
Samlingspartiet SAML	36 968	45 499	39 925	48 458	33 444	40 827
Finlands Socialdemokratiska Parti SDP	31 254	37 468	33 222	39 630	28 636	35 356
Sannfinländarna SAF	23 145	28 542	24 031	29 597	20 555	26 242
Centern i Finland CENT	30 530	35 773	33 164	38 142	27 364	32 016
Gröna förbundet GRÖNA	27 481	39 049	29 071	44 369	26 188	36 655
Vänsterförbundet VÄNST	26 328	33 475	28 130	35 027	24 063	30 108
Svenska folkpartiet i Finland SFP	35 513	41 310	39 150	46 214	31 410	37 728
Kristdemokraterna i Finland KD	26 063	37 235	28 708	39 790	24 027	35 165
Finlands Kommunistiska Parti FKP	18 974	..	20 421	..	17 644	..
Övriga	22 671	37 504	23 234	39 171	21 323	33 080

Medianinkomsterna för alla kandidater är nästan 40 procent högre än för de röstberättigade. Samlingspartiets kandidater har 72 procent högre inkomster än de röstberättigades, SFP 65 procent högre, SDP 45 procent högre och Centern 42 procent. Sannfinländarnas inkomstnivå är nästan på samma nivå som nivån för alla röstberättigade, dvs. bara åtta procent högre. FKP:s kandidater har en inkomstnivå som t.o.m. är lägre än de röstberättigades, dvs. 88 procent av de röstberättigades inkomster.

I landskapen är skillnaderna ännu större. Den största skillnaden mellan röstberättigade och partiernas kandidater i landskapen har SFP i Mellersta Österbotten och Samlingspartiet i Mellersta och Norra Österbotten. Kandidaternas medianinkomster är där nästan dubbelt så stora som medianinkomsterna för de röstberättigade i landskapen. SDP:s kandidater i Kajanaland tjänar för sin del 77 procent mer än de röstberättigade i området. Centrerns kandidater i Södra Savolax har 65 procent högre medianinkomster än de röstberättigade i landskapet.

Gröna förbundets, Vänsterförbundets och Kristdemokraternas kandidater skiljer sig i allmänhet från de röstberättigade mindre än genomsnittet, den största skillnaden har Gröna förbundet i Södra Savolax (45 % högre inkomster), Vänsterförbundet i Österbotten (42 %) och Kristdemokraterna i Södra Karelen (47 %). Sannfinländarna är väldigt nära de röstberättigades inkomstnivå: i Päijänne-Tavastland och Norra Österbotten rentav något under de röstberättigades nivå. Inkomsterna för FKP:s kandidater låg genomgående under de röstberättigades inkomstnivå, med undantag av Päijänne-Tavastland. (Tabell 16.)

Tabell 16. Kandidaternas medianinkomster partivis jämfört med de röstberättigades medianinkomster efter landskap i kommunalvalet 2012, röstberättigade = 100

	Röst-berättigade	Kandidater	SAML	SDP	SAF	CENT	GRÖNA	VÄNST	SFP	KD	FKP	Övr.
Fasta Finland	100	139	172	145	108	142	128	122	165	121	88	105
Nyland	100	135	171	138	114	141	132	118	141	109	90	100
Huvudstadsregionen	100	131	180	148	118	151	134	126	143	101	94	62
Egentliga Finland	100	139	175	149	118	127	133	119	174	105	77	75
Satakunta	100	149	179	164	110	147	120	130	..	131	..	107
Egentliga Tavastland	100	141	171	141	116	141	124	127	..	137
Birkaland	100	143	179	148	119	138	129	134	..	144	96	105
Päijänne Tavastland	100	146	177	154	99	133	123	112	..	136	108	138
Kymmene-dalen	100	144	183	158	103	149	119	117	..	123	..	142
Södra Karelen	100	149	182	148	100	157	110	91	..	147	..	102
Södra Savolax	100	154	178	165	104	165	145	127	..	120	..	133
Norra Savolax	100	144	178	161	119	157	117	135	..	120	38	109
Norra Karelen	100	142	176	155	105	156	93	113	..	115	..	99
Mellersta Finland	100	141	172	154	113	145	101	118	..	128	79	53
Södra Österbotten	100	151	179	144	105	166	127	123	..	125	..	115
Österbotten	100	149	167	141	113	148	95	142	168	134	..	144
Mellersta Österbotten	100	146	189	135	120	159	75	104	195	130	..	127
Norra Österbotten	100	145	189	149	99	157	129	133	..	132	..	94
Kajanaland	100	145	176	177	113	155	79	128	..	94	..	101
Lappland	100	139	172	147	112	150	103	126	..	145	68	120

De invaldas statsskattepliktiga medianinkomster för år 2010 är i genomsnitt 72 procent högre än de röstberättigades. Medianinkomsterna för Samlingspartiets invalda är mer än dubbelt så höga och för SFP:s invalda nästan dubbelt så höga som för de röstberättigade. Till inkomstnivån är Sannfinländarna närmast de röstberättigade. Deras medianinkomster är omkring en tredjedel högre än de röstberättigades.

Sett till region är skillnaden jämfört med de röstberättigade störst i huvudstadsregionen, där de invaldas inkomster är mer än dubbelt så höga jämfört med de röstberättigade. Närmast inkomstnivån för de röstberättigade i området är Sannfinländarnas invalda i Norra Österbotten, vars medianinkomster är 17 procent högre. Längst ifrån inkomstnivån för området är Samlingspartiets invalda i huvudstadsregionen, vars medianinkomster är över 2,5 gånger så höga som de röstberättigades medianinkomster i området.

Tabell 17. Invaldas medianinkomster partivís jämfört med de röstberättigades medianinkomster efter landskap i kommunalvalet 2012, röstberättigade = 100

	Röst-berättigade	Invalda	SAML	SDP	SAF	CENT	GRÖNA	VÄNST	SFP	KD	FKP	Övr.
Fasta Finland	100	172	212	174	133	166	182	156	192	173	..	174
Nyland	100	182	221	174	155	172	176	164	192	182	..	170
Huvudstadsregionen	100	222	263	239	166	..	189	215	238
Egentliga Finland	100	173	203	170	142	160	187	157	231	169	..	132
Satakunta	100	186	214	195	147	180	..	150	..	155
Egentliga Tavastland	100	172	214	160	147	177	137	165	..	207
Birkaland	100	179	212	186	146	174	177	168	..	209
Päijänne Tavastland	100	175	216	183	132	143	179	177	..	222
Kymmene-dalen	100	191	217	205	170	154	147	187
Södra Karelen	100	196	210	216	130	173	240	..	209
Södra Savolax	100	184	221	189	135	195	192	..	215
Norra Savolax	100	186	231	186	132	186	222	190	..	198
Norra Karelen	100	179	218	184	137	192	..	184	..	125
Mellersta Finland	100	169	229	173	129	163	131	146	..	184
Södra Österbotten	100	184	206	172	141	190	..	169	..	170
Österbotten	100	178	262	178	145	186	181	174
Mellersta Österbotten	100	183	232	174	133	181
Norra Österbotten	100	168	228	176	117	174	208	154	163
Kajanaland	100	181	259	205	137	184	..	163
Lappland	100	176	212	180	145	183	127	164	171

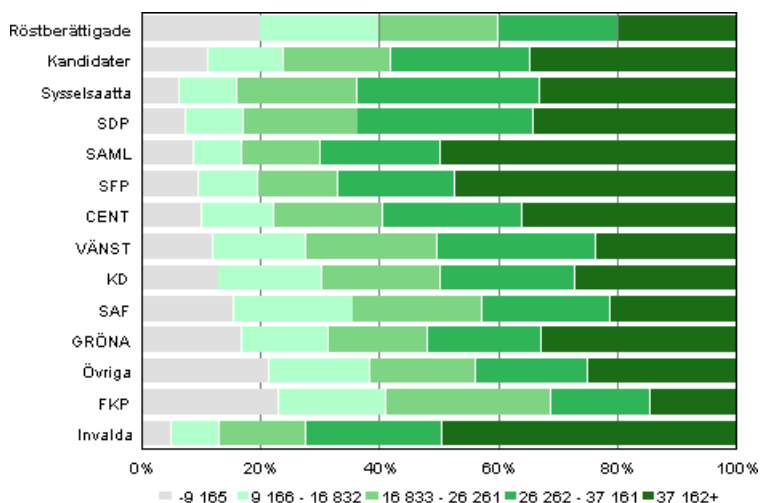
1.9. Inkomstklasser

I det följande jämförs kandidaternas indelning i inkomstkvintiler, som har bildats på basis av de röstberättigades statsskattepliktiga inkomster. Indelning i inkomstkvintiler innebär att inkomstgrupperna har definierats på så sätt att varje inkomstgrupp har lika många personer, dvs. 20 procent av de röstberättigade. Som kontrollgrupp har använts 2009 års sysselsatta i samma inkomstgrupper.

Av de röstberättigade tjänade den lägsta kvintilen år 2010 mindre än 9 166 euro och den högsta mer än 37 161 euro. Av de sysselsatta ingår något under sju procent i den lägsta kvintilen och av kandidaterna 11 procent. På motsvarande sätt ingår i den högsta kvintilen en tredjedel av de sysselsatta och nästan 35 procent av kandidaterna. Av Samlingspartiets och SFP:s kandidater hör nästan hälften av kandidaterna till den högsta kvintilen. Flest låginkomsttagare finns bland FKP:s, Gröna förbundets och Sannfinländarnas kandidater. (Figur 25.)

Av de invalda hörde omkring hälften till den högsta kvintilen och bara omkring fem procent till den lägsta kvintilen.

Figur 25. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter inkomstklass i kommunalvalet 2012, %

Tabell 18. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter inkomstklass i kommunalvalet 2012, %

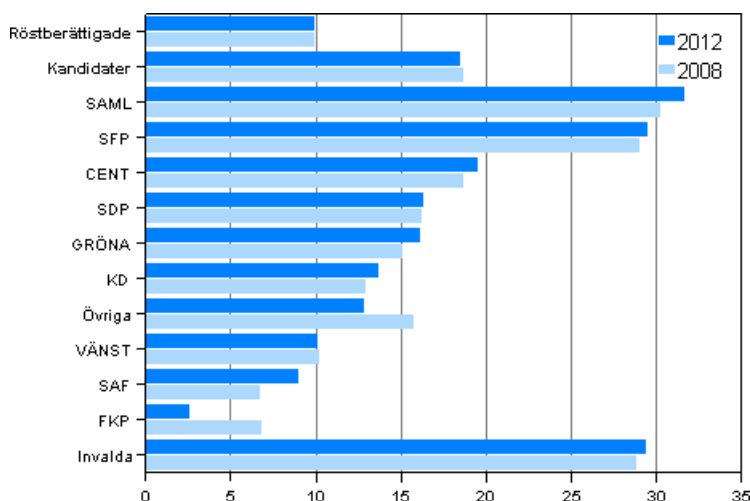
	-9 165	9 166-16 832	16 833-26 261	26 262-37 161	37 162+
Röstberättigade	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Kandidater	11,2	12,7	18,1	23,4	34,6
Sysselsatta	6,4	9,7	20,1	30,7	33,1
Finlands Socialdemokratiska Parti SDP	7,6	9,7	19,1	29,4	34,2
Samlingspartiet SAML	8,9	7,9	13,3	20,3	49,7
Svenska folkpartiet i Finland SFP	9,7	9,8	13,6	19,5	47,4
Centern i Finland CENT	10,1	12,3	18,1	23,5	36,0
Vänsterförbundet VÄNST	12,0	15,7	22,0	26,7	23,6
Kristdemokraterna i Finland KD	13,0	17,2	20,1	22,5	27,1
Sannfinländarna SAF	15,5	20,1	21,6	21,5	21,3
Gröna förbundet GRÖNA	16,8	14,6	16,7	19,1	32,7
Övriga	21,5	17,0	17,7	18,8	25,0
Finlands Kommunistiska Parti FKP	23,0	18,1	27,6	16,8	14,5
Invalda	5,2	8,1	14,2	23,0	49,5

När man ser till inkomstdeciler hör omkring 19 procent av kandidaterna till den högsta decilen. Decilerna har bildats på basis av alla röstberättigades inkomster, dvs. till varje decil hör 10 procent av de röstberättigade. Av Samlingspartiets och SFP:s kandidater hör rentav omkring en tredjedel av kandidaterna

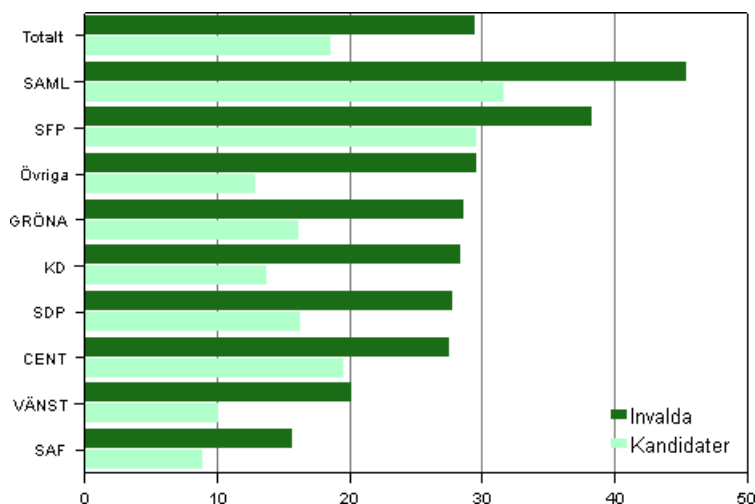
till den högsta decilen. Till samma nivå med de röstberättigade, eller till en lägre, hör Vänsterförbundets, Sannfinländarnas och FKP:s kandidater. (Figur 26.)

Av de invalda hör 30 procent till den högsta inkomstdecilen, dvs. deras statsskattepliktiga årsinkomster var över 48 396 euro år 2010. Av Samlingspartiets invalda hör omkring 45 procent och av SFP:s invalda nästan 40 procent till den högsta inkomstdecilen. Av Sannfinländarnas invalda hör bara 15 procent till den högsta inkomstdecilen. (Figur 27.)

Figur 26. Andelen som hör till den högsta inkomstdecilen efter parti i kommunalvalen 2012 och 2008, %

Figur 27. Andelen som hör till den högsta inkomstdecilen av kandidaterna och de invalda efter parti i kommunalvalet 2012, %

Kommunalval, kvalitetsbeskrivning

1. Relevans av statistikuppgifterna

1.1 Sammandrag av uppgiftsinnehållet i statistiken

Statistikcentralen producerar den officiella statistiken över kommunalvalen med centrala uppgifterna om kandidater, invalda, röstberättigade, väljare och väljarstödet för partier. På statistiksidan Kommunalvalen presenteras också analyser av kandidaternas och de invaldas bakgrund samt som separata tjänster en webbtjänst med valkartor och StatFin-tjänsten.

1.2 Centrala begrepp

Valförrättning

Kommunalvalet förrättas vart fjärde år den fjärde söndagen i oktober. I kommunerna i landskapet Åland förrättas valet (www.val.ax) också vart fjärde år, men ett år tidigare än i Fasta Finland. Valet förrättas enligt gällande vallag, mera information på Justitieministeriets webbplats www.vaalit.fi (=> vallagstiftning) och www.finlex.fi, vallagen (714/1998). År 2000 var det för första gången möjligt att förhandsrösta utomlands i kommunalval.

Vallagstiftning

Den första lagen om kommunalval gavs år 1917. Genom en revidering av vallagstiftningen år 1998 sammanslogs alla lagar gällande val till en lag, vallagen (714/1998), som trädde i kraft 8.10.1998. Bestämmelserna om kommunalvalen ingår i nämnda lag och i kommunallagen 365/1995.

Centrala principer vid förrättning av val

Alla val i Finland förrättas enligt följande principer:

- **Valen är direkta.** Väljarna (de röstberättigade) röstar direkt på dem som de vill se invalda.
- **Valen är proportionella.** Vid proportionella val står antalet kandidater som väljs från varje parti (eller annan gruppering) i proportion till antalet röster partiet eller grupperingen får i jämförelse med andra grupperingar (gäller inte presidentval).
- **Valen är hemliga.** Valhemligheten innebär att varken valmyndigheterna eller någon annan får veta vem en väljare röstat på, eller om väljaren eventuellt lämnat in en blank röstsedel.
- **Allmän och lika rösträtt i valen.** Allmän rösträtt innebär att rösträtten är enbart beroende av sådana allmänna krav som varje medborgare i allmänhet uppfyller. Lika rösträtt innebär att varje röstberättigad har lika rätt att påverka valresultatet. I allmänna val har alla en röst.
- **Varje väljare skall rösta själv.** Rösträtten får inte utövas via ombud.
- **Röstningen skall ske i närvaro av en valmyndighet.**
- Det finländska valsystemet är en kombination av personval och partival. Med en och samma siffra röstar väljarna både på ett parti och en person (gäller inte presidentval).

Rösträtt och rösträtsregister, röstning och uträkning av valresultat

Rösträtt

Röstberättigad vid kommunalval är

1. varje finsk medborgare och medborgare i andra medlemsstater i Europeiska unionen samt isländska och norska medborgare, som senast på valdagen fyller 18 år och vars hemkommun, enligt lagen om hemkommun, kommunen i fråga är den 51:a dagen före valdagen samt
2. annan utlänning som senast på valdagen fyller 18 år och vars hemkommun, enligt lagen om hemkommun, kommunen i fråga är den 51:a dagen före valdagen och som vid samma tidpunkt har haft hemkommun i Finland utan avbrott i minst två år.

Rösträtsregister

Befolkningsregistercentralen upprättar den 46:e dagen före valdagen ett databaserat register över de röstberättigade (rösträtsregister). I registret införs om varje röstberättigad de uppgifter (bl.a. namn,

personbeteckning, valkrets, hemkommun och röstningsställe) som fanns i befolkningsdatasystemet den 51:a dagen före valdagen. Rösträttsregistret upprättas 12.9.2012 på basis av de uppgifter som fanns i befolkningsdatasystemet 7.9.2012.

Rösträttsregistret är offentligt framlagt i magistraterna fr.o.m. den 41:a dagen före valdagen (dvs. fr.o.m. 17.9.2012). Till alla dem som är upptagna i registret sänds dessutom senast den 24:e dagen före valdagen (4.10.2012) ett meddelandekort, som bl.a. innehåller uppgifter om valdag, förhandsröstningsperiod, röstningsställets adress och kontaktinformation till valmyndigheterna. Ur rösträttsregistret skrivs senare ut vallängder för valdagens röstningsställen. Rättelseyrkanden angående rösträttsregistret ska framställas hos magistraten senast den 16:e dagen före valdagen (12.10.2012). Magistraten avgör rättelseyrkandena senast den 13:e dagen före valdagen.

Rösträttsregistret vinner laga kraft den 12:e dagen före valdagen dvs. tisdagen 16.10.2012 klockan 12.

Röstning

Den röstberättigade kan rösta antingen

1. under förhandsröstningsperioden eller
2. på valdagen, på söndagen

Förhandsröstning förrättas (17–23.10.2012) på de allmänna förhandsröstningsställena, på anstalter och under vissa förutsättningar hemma hos väljaren. Allmänna förhandsröstningsställen i Finland är av kommunen bestämda ämbetsverk, postkontor och övriga ställen.

Förhandsröstning i utlandet förrättas (17–20.10.2012) i finska beskickningar och deras verksamhetsställen och på finska fartyg. Allmänna förhandsröstningsställen i utlandet är de finska beskickningar och deras verksamhetsställen som har bestämts genom förordning av statsrådet.

Varje röstberättigad får rösta på förhand på de allmänna förhandsröstningsställena i Finland eller utomlands på finska beskickningar.

På valdagen får den röstberättigade rösta enbart på röstningsstället i sitt eget röstningsområde.

Väljaren behöver inte ha någon särskild orsak för att kunna rösta på förhand, utan han eller hon kan fritt välja att rösta på förhand i stället för att rösta på valdagen. Förhandsröstningen inleds den 11:e dagen före valdagen (17.10.2012) och avslutas utomlands den åttonde dagen före valdagen (20.10.2012) och i Finland den femte dagen före valdagen (23.10.2012).

Valdeltagandet = andelen väljare av röstberättigade

Uträkning av valresultatet i kommunalvalet

Uträkning av förhandsrösterna

Centralvalnämnderna börjar räkna förhandsrösterna på söndagen tidigast klockan 15 (eller av särskilda skäl tidigare, dock tidigast klockan 12). Då öppnas de bruna valkuverten som skickats från kommunerna och röstsedlarna i dem räknas. Vid rösträkningen eftersträvas det att resultatet av räkningen ska vara klart samma kväll senast klockan 20. Före det får centralvalnämnderna inte ge några som helst uppgifter om hur räkningen framskrider.

Uträkning av rösterna på valdagen

Genast klockan 20, när vallokalerna stängs, inleder valnämnderna den preliminära räkningen av de röster som getts på valdagen. Valnämnden öppnar valurnan, räknar röstsedlarna och antecknar varje kandidats röstetal i ett särskilt valprotokoll. Därefter meddelar valnämnden omedelbart den kommunala centralvalnämnden kandidaternas röstetal, dvs. valresultatet i röstningsområdet i fråga. Centralvalnämnden inför resultatet i det centraliserade räkningssystemet i justitieministeriets valdatasystem. Slutligen skall valnämnden lägga röstsedlarna i ett paket, försegla paketet och skicka det till valkrets-nämnden före klockan 9 på måndagen.

Fastställande av valresultatet

Vid fastställandet av valresultatet tillämpas det s.k. d'Hondtska systemet, i vilket man i det första skedet av uträkningen av valresultatet räknar det totala antalet röster för varje enskild gruppering, dvs. för

- ett (enskilt) parti som inte tillhör något valförbund
- ett valförbund
- en gemensam lista samt
- en valmansförening som inte tillhör någon gemensam lista

Partier som ingått ett valförbund behandlas således som en enda gruppering, likaså valmansföreningar som hör till en gemensam lista. I det andra skedet ställs kandidaterna i varje gruppering i den inbördes ordning som bestämts utgående från det antal röster de fått. I det tredje skedet tilldelas varje kandidat ett jämförelsetal så att den kandidat inom grupperingen som fått flest röster får grupperingens hela röstetal som sitt jämförelsetal, den som fått näst flest röster får hälften av grupperingens röstetal, den som kommit på tredje plats får en tredjedel, den som kommit på fjärde plats får en fjärdedel och så vidare. Slutligen ställs alla kandidater i en kommun i den ordning som deras jämförelsetal anger och från den listan väljs så många kandidater som i kommunen ska väljas till ledamöter i fullmäktige.

Valbarhet och kandidatuppställning

Valbarhet

Valbar i kommunalval är en person som

1. har kommunen som hemkommun
2. har rösträtt i kommunalval i någon kommun och
3. inte står under förmyndarskap (vara omyndig)

Bestämmelser om begränsningar för valbarhet finns i 34 § i kommunallagen.

Valbarheten bestäms i regel enligt samma tidtabell som rösträtten, dvs. enligt uppgifterna i befolkningsdatasystemet den 51 dagen före valdagen (i kommunalvalet 2012 fredagen den 7 september). Om en person flyttar till en annan kommun efter detta datum blir personen valbar i den nya kommunen.

I lagstiftningen ingår inga särskilda bestämmelser om när en kandidats valbarhet bestäms, men i praktiken måste kandidatens hemkommun vara klar senast på onsdagen den 32:a dagen före valdagen (i kommunalvalet 2012 onsdagen den 26 september), då centralvalnämnderna behandlar och fattar beslut om kompletteringar som gjorts till kandidatansökan. Beslut som gäller kandidatens hemkommun fattas på basis av uppgifterna i befolkningsdatasystemet.

Kandidatuppställning

Kandidater får ställas upp av

1. partier som införts i partiregistret och
2. valmansföreningar som bildats av röstberättigade

Varje parti har rätt att i en kommun ställa upp ett antal kandidater som är högst en och en halv gång så många som antalet fullmäktigeledamöter som ska väljas. Till exempel om det i en kommun utses 27 fullmäktigeledamöter kan ett parti ha högst 40 kandidater. Partierna kan sluta sig samman till att bilda valförbund. Partier som bildat valförbund får dock ställa upp högst lika många kandidater som det högsta antalet kandidater för ett enskilt parti.

För att bilda en valmansförening som ställer upp en kandidat krävs minst 10 röstberättigade kommuninvånare. Om invånarantalet i en kommun är lågt, kan justitieministeriet genom förordning bestämma (vid kommunalvalet 2012 förordning 237/2012) att antalet medlemmar i valmansföreningen får vara mindre, dock inte mindre än fem eller tre röstberättigade. Valmansföreningar kan bilda gemensamma listor och varje lista kan ha högst en och en halv gång så många kandidater som antalet fullmäktigeledamöter som skall väljas.

Centralvalnämnden gör upp en sammanställning av kandidatlistorna, där kandidaterna för alla partier, valmansföreningar och gemensamma listor finns i en ordningsföljd som bestäms genom lottning. Av sammanställningen framgår följande uppgifter om varje kandidat: ordningsnummer (med 2 som första nummer), namn och titel, yrke eller syssla.

Antalet fullmäktigeledamöter varierar enligt antalet invånare i kommunen (i slutet av maj valåret). I början av 2013 är antalet kommuner i Fasta Finland 304 och kommuner i landskapet Åland 16. Enligt 10 § i kommunallagen (365/1995) väljs ledamöter enligt följande:

Antalet ledamöter i fullmäktige efter kommunens invånarantal

Antalet invånare	Antal ledamöter
högst 2 000	17*
2 001 - 4 000	21
4 001 - 8 000	27
8 001 - 15 000	35
15 001 - 30 000	43
30 001 - 60 000	51
60 001 - 120 000	59
120 001 - 250 000	67
250 001 - 400 000	75
över 400 000	85

* Kommunen kan besluta att 13 eller 15 ledamöter väljs i fullmäktige

Ändringar i valkretsar och kommuner samt kommunsammanslagningar

Ändringarna i valkretsar och kommuner samt kommunsammanslagningarna gällande valen under olika år återfinns i avsnittet Klassificeringar på internet (på webbsidan Kommunalval).

Kommunerna har placerats i valkretsar efter gällande valkretsindelning.

I statistiken har gällande statistiska kommungruppering använts (Statistikcentralen, Kommuner och kommunbaserade indelningar). De kommunändringar som träder i kraft i början av året efter valet har beaktats i statistiken över kommunalvalet, eftersom valet förrättas med beaktande av den kommande kommunindelningen. I den statistiska kommungrupperingen indelas kommunerna på basis av tätortsbefolkningsandelen och invånarantalet i den största tätorten i urbana kommuner, tätortskommuner och landsbygdskommuner. Indelningen baserar sig på tätortsavgränsningen från år 201x och uppgiften om kommunens invånarantal från år 201x. Kommunavgränsningen produceras årligen av Finlands miljöcentral.

1. Urbana kommuner är de kommuner i vilka 90 procent av befolkningen bor i tätorter eller där den största tätortens folkmängd är minst 15 000.
2. Tätortskommuner utgörs av de kommuner i vilka minst 60 procent, men under 90 procent, av befolkningen bor i tätorter och den största tätortens folkmängd är minst 4 000 men under 15 000.
3. Landsbygdskommuner är de kommuner där mindre än 60 procent av befolkningen bor i tätorter och den största tätortens folkmängd är under 15 000 samt de kommuner där minst 60 procent, men under 90 procent, av befolkningen bor i tätorter och den största tätortens folkmängd är under 4 000.

Klassificeringar i statistiken

Statistikcentralens kommunindelning, valkrets, kommun, röstningsområde, parti (som finns införda i partiregistret), kandidaternas och de invaldas ålder, bostadsland.

Följande registrerade partier ställde upp kandidater i kommunalvalet 2012:

- Finlands Socialdemokratiska Parti (SDP)
- Centern i Finland (CENT)
- Samlingspartiet (SAML)
- Svenska folkpartiet i Finland (SFP)
- Kristdemokraterna i Finland (KD)
- Gröna förbundet (GRÖNA)
- Vänsterförbundet (VÄNST)
- Sannfinländarna (SAF)
- Finlands Arbetarparti (FAP)
- Självständighetspartiet (IP)
- För de Fattigas väl (KA)
- Piratpartiet
- Förändring 2011
- Frihetspartiet - Finlands Framtid
- Finlands Kommunistiska Parti (FKP)
- Kommunistiska Arbetarparti – För Fred och Socialism (KAP)

Insamlingsmetoder och uppgiftskälla

Statistikcentralen får primärmaterialet för valen ur justitieministeriets valdatasystem, vars tekniska utförande sköts av Tieto Abp.

1.3 Lagar, förordningar och rekommendationer

Statistikcentralens uppgift är att sammanställa statistik över samhällsförhållanden (lag om Statistikcentralen 24.1.1992/48). Dit hör också också valstatistiken. Enligt Statistikcentralens arbetsordning framställs valstatistiken av Individstatistik (Statistikcentralens arbetsordning, TK-00-1469-00).

2. Metodbeskrivning

Statistiken baserar sig på ett totalmaterial. Statistikens primärmaterial baserar sig på justitieministeriets valdatasystem, som består av sex delsystem:

1. Basdatasystemet, med uppgifter om bl.a. valkrets, kommun och röstningsområdesindelningar samt om valmyndigheter
2. Systemet med data om röstningsställena (registret över röstningsställen), som innehåller uppgifter om allmänna förhandsröstningsställen och röstningställen på valdagen;
3. Rösträttssystemet (rösträttsregistret), till vilket Befolkningsregistercentralen plockar ut uppgifterna om alla röstberättigade den 46:e dagen före valdagen. Till rösträttsregistret förs de uppgifter om varje röstberättigad (bl.a. namn, personbeteckning, valkrets, hemkommun och röstningsställe), som ingick i befolkningsdatasystemet den 51:a dagen före valdagen. Rösträttsregistret vinner laga kraft kl. 12 den 12:e dagen före valdagen;
4. Kandidatdatasystemet (kandidatregistret) där följande uppgifter om varje kandidat antecknas: namn, kandidatnummer, yrke, hemkommun och parti/valmansförening (som uppställt kandidaten) och personbeteckning;
5. Det centraliserade räkningssystemet, till vilket valkrets nämnderna och kommunala centralvalnämnder levererar uppgifterna om valresultatet;
6. Statistik- och datatjänstsystemet, med hjälp av vilket uppgifterna om valresultatet och övriga statistikuppgifter förmedlas till massmedierna och Statistikcentralen.

Statistikcentralens valdatasystem består av följande fyra valfiler: områdesfilen, partifilen, kandidatfilen och kandidatregistret.

Bakgrundanalys av kandidater och invalda

Analysen baserar sig å ena sidan på uppgifter från rösträttsregistret (Befolkningsregistercentralen) och på kandidatregistret (Justitieministeriet) och resultaten av den preliminära rösträkningen och å andra sidan på uppgifterna i Statistikcentralens sysselsättningsstatistik.

I samband med valstatistiken produceras också en bakgrundsanalys av de röstberättigade, partiernas kandidater och de invalda. Individpopulationen av röstberättigade baserar sig på det rösträttsregister som upprättats 12.9.2012 och kandidaterna på Justitieministeriets kandidatregister. Personernas bakgrundsuppgifter som sammanslagits i dessa register baserar sig på statistiskt material från Statistikcentralens individstatistik, bl.a. på sysselsättningsstatistik, examensregistret och familjestatistik.

I analysen har de röstberättigade, kandidaterna och de invalda beskrivits utifrån vissa variabler. I några figurer/tabeller har också 2009/2010 års sysselsatta enligt sysselsättningsstatistiken tagits med som jämförelseuppgift. Bakgrundsuppgifterna är från år 2009–2011. Med ålder avses personens ålder på valdagen i hela år.

I det följande beskrivs de bakgrundsvariabler som använts i analysen.

Valkrets

När det gäller kandidaterna är valkretsen i analysen den valkrets där personen kandiderar. När det gäller de röstberättigade baserar sig uppgiften om valkrets på den uppgift om personens bostadskommun som 51 dagar före valdagen uttagits från Befolkningsregistercentralens befolkningsdatasystem.

Utländsk bakgrund

Utländsk bakgrund har granskats med hjälp av två olika variabler, dvs. personens språk eller härkomst. De som klassificerats som personer med utländsk bakgrund efter språk har något annat modersmål än finska, svenska eller samiska. De som anses ha utländsk bakgrund på grundval av härkomst är personer vars båda föräldrar är födda utomlands. Uppgiften är från år 2011.

Huvudsaklig verksamhet

Begreppet huvudsaklig verksamhet avser arten av en persons ekonomiska verksamhet. Befolkningen indelas efter huvudsaklig verksamhet i personer som tillhör arbetskraften och sådana som står utanför arbetskraften. Dessa kan ytterligare indelas i undergrupper. Klassificeringen bygger på uppgifter om personens verksamhet under årets sista vecka. Uppgifterna om den huvudsakliga verksamheten grundar sig på olika register.

Klassificeringen enligt huvudsaklig verksamhet är följande:

- sysselsatta
- arbetslösa
- 0–14 -åringar
- studerande, skolelever
- pensionärer
- beväringar, civiltjänstgörare
- övriga utanför arbetskraften

Uppgiften i analysen beskriver personens verksamhet under sista veckan år 2010.

Familjeställning

I den här analysen har befolkningen indelats enligt familjeställning i följande kategorier

- gift/sambo med barn
- ensamförsörjare
- par utan barn
- utan familj
- hemmaboende ungdom

Till gift/sambo med barn räknas alla äkta makar eller sambor samt personer i registrerat partnerskap, med egna och/eller partners barn som bor hemma. Par utan barn är gifta/sambor samt personer i registrerat partnerskap som inte har barn. Med hemmaboende ungdomar avses ungdomar som bor tillsammans med sina egna föräldrar/sin egen förälder eller sina adoptivföräldrar/sin adoptivförälder och som har ställningen barn i familjen. Utan familj är i allmänhet ensamboende personer, men till exempel en ensamstående mor/far som bor tillsammans med sitt barns familj räknas också till kategorin Utan familj.

Uppgiften om familjeställning är från år 2011.

Antal barn

I analysen har antalet biologiska och adopterade barn använts som barnantal för en person. Uppgiften är från år 2011.

Utbildningsnivå

Personer som avlagt examen på grundnivå har högst 9 års utbildning. Sådan utbildning är t.ex. folk-, mellan- och grundskoleexamen.

Personer som avlagt examen på mellannivå har 11–12 års utbildning. Sådan utbildning är t.ex. studentexamen, 1–3 års yrkesexamen och yrkesinriktade grundexamen.

Utbildning på lägsta högre nivå tar 2–3 år efter mellannivån. Sådana utbildningar är t.ex. tekniker-, merkonom- och sjukskötarexamina, som inte är yrkeshögskoleexamen.

För lägre högskoleexamen krävs 3–4 år av heltidsstudier efter mellannivån. Till lägre högskolenivå räknas t.ex. yrkeshögskoleexamen och lägre högskoleexamen.

För högre högskoleexamen krävs i regel 5–6 år av heltidsstudier efter mellannivån. Till utbildning på högre högskolenivå räknas t.ex. magisterexamen och läkarnas specialiseringsexamen.

För examen på forskarutbildningsnivå krävs självständigt och publiceringsdugligt forskningsarbete eller avhandling. Examen är vetenskapliga licentiat- eller doktorsexamen.

Uppgifterna om utbildning erhålls ur Statistikcentralens examensregister. Uppgifterna i analysen är från år 2010.

Statsskattepliktiga inkomster

Med vissa undantag är alla inkomster som erhålls i pengar eller som förmån med penningvärde skattepliktiga inkomster. Skattepliktiga är inte t.ex. vissa socialbidrag, dagpenningar och ersättningar. Sådana är t.ex. barnbidrag, boendestöd och utkomststöd. Skattepliktiga är inte heller bl.a. stipendier och understöd från offentliga sammanslutningar.

Uppgifterna grundar sig på uppgifterna i skattestyrelsens beskattningsdatabas över statsskattepliktiga inkomster. Uppgifterna i analysen är från år 2010.

Medianinkomst

I en rangordning av inkomsttagarna efter inkomstens storlek är medianinkomsten den mittersta observationen. På vardera sidan om den mittersta inkomsttagaren finns lika många inkomsttagare. Medianen är inte lika känslig för extrema observationer som det aritmetiska medeltalet.

3. Riktighet och exakthet

Materialet i valstatistiken baserar sig på justitieministeriets valdatasystem och på de uppgifter som valmyndigheterna levererat, som kan anses vara tillförlitliga.

4. Tidsenlighet och rättidighet

De fastställda uppgifterna avviker alltid i någon mån från siffrorna i den preliminära statistiken.

Resultaten ändras till alla delar efter att det fastställda resultatet erhållits: efter röstningsområde, kommun, valkrets, parti samt ifråga om antalet röster för alla kandidater och för de invalda, vilket innebär att t.o.m. deras inbördes ordning kan ändras.

5. Tillgänglighet och transparens

Förhandsuppgifterna publiceras på internet, i StatFin-tjänsten samt på statistiksidan Kommunalval., Valuppgifterna efter kommun och röstningsområde (från år 2004) samt antalet röster för de invalda förs in i StatFin-tjänsten.

På statistiksidan Kommunalval publiceras översikter på tre språk (finska, svenska och engelska) samt tabeller gällande det aktuella valet och tidsserietabeller.

I webbtjänsten med valkartor publiceras centrala uppgifter om resultatet från kommunalvalen.

I den avgiftsbelagda regionala databasen ALTIKA finns det uppgifter om resultaten från kommunalvalen fr.o.m. år 1976.

6. Jämförbarhet

I statistiken används den kommunindelning som gäller året efter valåret. En ny statistisk kommungruppering (urbana kommuner, tätorts- och landsbygdskommuner) började användas år 2000. Innan dess grupperades kommunerna på följande sätt: städer och övriga kommuner. De ändringar i valkretsar och kommuner som skett mellan valen har beaktats i sådan statistik som har jämförelseuppgifter i förhållande till resultaten från tidigare val.

På statistiksidan Kommunalval presenteras uppgifter om valresultatet som tidsserietabeller fr.o.m. år 1921.

7. Tydlighet och konsistens samt dokumentering

Justitieministeriet publicerar allmän information om de olika valen, det landsomfattande kandidatregistret och uppgifter om valresultatet på sin webbplats (www.vaalit.fi). Justitieministeriets valresultat för förhandsväljarnas del avviker från Statistikcentralens uppgifter, eftersom uppgifterna definieras utifrån olika kriterier:

- Justitieministeriet räknar antalet förhandsväljare av antalet röstberättigade
- Statistikcentralen räknar antalet förhandsväljare av alla väljare

De klassificeringar och indelningar som använts i statistiken finns på Statistikcentralens webbsidor.

Förfrågningar

Kimmo Moisio 09 1734 3239

Jaana Asikainen 09 1734 3506

Kaija Ruotsalainen 09 1734 3599

Miina Keski-Petäjä 09 1734 3240

Ansvarig statistikdirektör:

Jari Tarkoma

vaalit@stat.fi

http://tilastokeskus.fi/til/kvaa/index_sv.html

Källa: Kommunalvalet 2012, fastställt valresultat och bakgrundsanalys av kandidater och invalda, Statistikcentralen